

**PÄRNU MAAKONNA
RAHVARAAMATUKOGUDE
2018. AASTA TEGEVUSE ARUANNE**

Pärnu

2019

Sisukord

Sissejuhatus	4
1. Põhilised tegevussuunad	4
2. Juhtimine	5
2.1 Raamatukogude võrgu struktuur ja nõukogud	5
2.2 Eelarve	7
2.3 Projektid	7
2.4 Personali koosseis, juhtimine ja areng	9
2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest	10
2.4.2 Maakonnaraamatukogu korraldatud koolitused	11
2.4.3 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised	12
2.4.4 Erialahariduse omandamine	12
2.4.5 Töötajate tunnustamine	12
2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine	13
2.5.1 Juurdepääs liikumispuudega inimesele	14
2.6 Raamatukogu arendustegevused infotehnoloogia valdkonnas	14
3. Kogud komplekteerimine ja töötlemine	15
4. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused	20
4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine	21
4.2 Raamatukogu kasutamine ja teenused	22
4.3 RVL teenindus	24
4.4 Laste- ja noorteteenindus	24
4.4.1 Laste- ja noortekirjanduse komplekteerimine	24
4.4.2 Laste- ja noorte raamatukogu kasutamine	25
4.4.3 Laste- ja noorteteenindus, s.h lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine	25
4.4.4 Laste- ja noorteüritused	28
4.5 Erivajadustega sihtrühmade teenused	29
4.6 Raamatukogu kui kohalikku pärandit jäädvustav, elukestvat õpet toetav ja vabaaja võimalusi pakkuv kultuurikeskkond	30
4.6.1 kohalikul tasandil	31
4.6.2 riiklikul tasandil	33
4.6.3 rahvusvahelisel tasandil	33
4.7 Raamatukogu koolituskeskusena kasutajatele	34
4.8 Raamatukoguteenuse turundus ja väljaanded	34

4.9 Andmebaasid	35
5. 2019. aasta tegevused	36
LISA 1. Personali koolitus	37
LISA 2. Raamatukogutöötajate avalikud esinemised.....	39
LISA 3. Raamatukogude ehitamine, renoveerimine, remondid.....	40
LISA 4. Laste ja noorteüritused	40
LISA 5. Raamatukoguteeninduse maakondliku koordineerimise ülesannete täitmine.....	44

Sissejuhatus

Tabel 1

Maakonna/li nna nimi	Elanike arv (01.12.1 7)	KOV-de arv maakonn as	Üldkasutatav ate raamatukogu de arv	Harukogu de arv	Teenindus punktide arv	Kokku
Pärnumaa	87814	8	25	26	6	57
Pärnu linn	51860		1	11		12

1. Põhilised tegevussuunad

2018. aasta põhiliseks märksõnaks on haldusreform ning sellest tulenevate muutuste ellu viimine ja nendega kohanemine.

Rõõmu teeb see, et Pärnu Keskraamatukogus kasvas nii lastekirjanduse laenutuste kui laste külastuste arv, lisandus uusi lugejaid. Samuti suurenesid ilukirjanduse laenutused.

Tähistamiseks Eesti Vabariigi 100. juubelit, tegi Pärnu Keskraamatukogu kõigile kolleegidele üle riigi üleskutse kanda sünnipäevanädalal rahvariideid, et rõõmustada nii ennast kui lugejaid. Tuleb välja, et Eesti raamatukoguhoidjad kannavad rahvariideid suure rõõmuga. Sindi Linnaraamatukogu kollektiiv istutas 1. mail Sindi linna Ojakalda parki EV 100. juubeli auks oma raamatukogu tamme. Rajatud tammepark on kingitus Tori vallale Sindi linna poolt Eesti Vabariigi sajandaks sünnipäevaks.

Pärnu Keskraamatukogu eestvedamisel koostati virtuaalkogumik [„Pärnumaa rahvaraamatukogud kuni 31.12.2017”](#). Sellel veebilehel on jäädvustatud Pärnumaa raamatukogude haldusreformieelne võrgustik.

Ka Pärnu Keskraamatukogu koduleht tegi 2018. aastal läbi uuenduskuuri – uus leht on kaasaegne ja kasutajasõbralik (www.pkr.ee).

Pärnumaa raamatukoguhoidjate seminarlaagris, mis oli pühendatud Euroopa kultuuripärandi aastale, tutvusime Põhja-Pärnumaa pärandikultuuriga seotud paikadega, raamatukogudega ja kuulasime Pärnu Muuseumi peavarahoidja esinemist teemal „Pärandikultuur – müüt või tegelikkus”. Pärnu Keskraamatukogus rääkis folklorist Piret Voolaid Pärnu linna 8.-9. klasside õpilastele teemal „Vanasõnadest uusmõistatusteni ehk argikeel täis lühifolkloori“.

Pärnu- Jaagupi raamatukogus toimus teemaõhtu „Pühakiri – käsikirjast emakeelse piibli“ – kuulati loenguid „Piibli keel eesti keeleruumis (Mart Rannut) ja „Pühakiri rahvuskeeltes – reformatsiooni vili“ (Jaan Bärenson) ja vaadati dokumentaalfilmi „Piibel Eestis. Eesti Piibliselts 200“. Lisaks sai vaadata näitust „Eestikeelne piibel“.

Tegevusjuubeleid tähistasid Libatse (95), Lindi (100), Pärnu-Jaagupi (135) ja Tori (140) raamatukogud.

2. Juhtimine

2.1 Raamatukogude võrgu struktuur ja nõukogud:

Aasta oli murranguline – tegeleda tuli haldusreformist tulenenud muudatustega ja 2019. a raamatukogud alles kohanevad nendega. Hea koostöö on raamatukogudel ja vallaametnikel Pärnu Keskraamatukogu spetsialistidega, kelle arvamusega on arvestatud. Valla piires tegid raamatukogud tihedamat koostööd omavahel ja valla kultuuriametnikega.

Pärnumaal on 8 KOVi kokku 51 raamatukoguga: Pärnu linn - 12, Lääneranna vald - 11, Põhja-Pärnumaa vald - 10, Tori vald -7, Häädemeeste vald - 6, Kihnu vald - 1, Saarde vald – 4, lisaks on veel 6 teeninduspunkti.

1. jaanuarist 2018 moodustus Pärnu linnast ja 3 vallast ühine Pärnu linn. Esialgselt olid kõik ühinenud valdade raamatukogud iseseisvad, kuid Pärnu Linnavolikogu 29.03.2018. määrusega „Raamatukogude ümberkorraldamine” liideti 01.05.2018 need raamatukogud Pärnu Keskraamatukoguga. 1. maist 2018 on Pärnu Keskraamatukogu koosseisus 11 haruraamatukogu. Pärnu Linnavolikogu kinnitas muudetud Pärnu Keskraamatukogu põhimääruse, kasutamise eeskirja. Toimus töölepingute ja vara üleandmine. Ühinemisega muutusid kõik ühe töötajaga haruraamatukogude töötajad raamatukoguhoidjateks (varem raamatukogu juhataja). Haruraamatukogude töötajatele koostati uued ametijuhendid. Pärnu Linnavalitsus kinnitas Pärnu Keskraamatukogu töötajate koosseisu 51,85 ametikohaga ja 55 inimesega. Kinnitati Tõstamaa, Tõhela ja Pootsi raamatukogude lahtiolekuajad. Lahtiolekuajad ei muutunud, vaid vallas ei olnud vastavasisulist kinnitatud alusdokumenti. Ühtlustati tasuliste teenuste hinnakiri ja lisati uusi teenuseid (raamatute kiletamine ja Paikuse raamatukogu õppeklassi rent).

10. detsembril 2018 kinnitati Pärnu Keskraamatukogu uue nõukogu koosseis. Koosseisu kuuluvad volikogu, linnavalitsuse, koostööpartnerite, raamatukogu, lugejate ja valdade esindaja. Nõukogus on 6 liiget.

Alustati Pärnu Keskraamatukogu arengukava 2019-2025 koostamist. Toimusid arutelud ja detsembris valmis arengukava, mis kinnitatakse linnavalitsuses 2019. a märtsis.

Lääneranna vallas moodustati Lääneranna Raamatukogu 11 haruraamatukoguga (7 raamatukogu Läänemaalt ja 4 raamatukogu Pärnumaalt) ja valiti konkursil direktor. Muudeti ametinimetusi - haruraamatukogus töötab raamatukoguhoidja.

Seoses ühinemisega lahtiolekuageades muudatusi ei tehtud. Lahtiolekuageadesse tõi muudatuse Pärnu Keskraamatukogu korraldatav igakuine koolituspäev - iga kuu viimasel reedel on nüüd raamatukogud suletud.

Endised Läänemaa raamatukogud otsustasid jätkata senist iseseisvat komplekteerimist ja töötamist raamatukoguprogrammiga RIKS (ülejäanud Pärnumaa raamatukogud kasutavad URRAMit). Võeti vastu põhimäärus ja kasutamiseeskiri. Moodustamisel on nõukogu.

Seoses Põhja-Pärnumaa valla moodustamisega algatati raamatukogude töö ümberkorraldamine, mille eesmärgiks on raamatukoguteenuse optimeerimine ning selle parema kättesaadavuse tagamine, sest raamatukogude praeguse haldamise puhul on probleemiks raamatukoguteenuste ja -töö killustatus, kogude dubleerimine, ebaökonoomsus ning teenuste erinev kvaliteet. Raamatukogude ja vallavalitsuse vahel oli tihe koostöö ja

raamatukogud osalesid aktiivselt uue põhimääruse ja kasutamise eeskirja koostamisel. Välja on kuulutatud konkurss direktori ametikohale ja alates 01.03.2019 moodustatakse Põhja-Pärnumaa Raamatukogu. Kõik senised raamatukogud jäävad esialgu tegutsema oma senistes asukohtades haruraamatukogudena.

Ka Tori vallal on plaanis viia raamatukogud ühise juhtimise alla. Keskraamatukogu asukoht pole veel otsustatud. Küll aga paranevad oluliselt Sindi Linnaraamatukogu töötajate ja kasutajate tingimused, sest Omnivalt osteti raamatukogu tarbeks tühjalt seisev hoone. Põhjusi selleks on mitu, kuid peamine neist on ruumipuudus. Nõukogu käis koos 2 korda aastas ja toetas ka oma koosoleku otsusega Sindi Linnaraamatukogule uute ruumide ostu.

Häädemeeste vallas on moodustatud keskraamatukogu, kuid kaks endise Tahkuranna valla raamatukogu on praegu veel iseseisvad. Probleemidest, millega tuli tegeleda, oli vallavalitsuse soov muuta taaskord raamatukogude struktuuri, et majandada säästlikumalt ja tõhustada tööd. Leitakse, et asjaajamine on läinud keerukamaks ja aeganõudvamaks. Eelarve täitmise ja kasutamise jälgimise muutis aga mugavamaks arвете edastamine e-arvekeskuse kaudu. Tänu uuele vallavalitsusele jõudsid Pärnu Keskraamatukogus töödeldud uued raamatud väga kiiresti raamatukokku lugejateni, mis oli väga positiivne samm uue valla töökorralduses.

On moodustatud ühine raamatukogunõukogu, kuid otsuste tegemisel Häädemeeste piirkonna raamatukoguvõrgu ümberkujundamisel 2019. aastaks nõukogu ei osalenud.

Saarde valla keskraamatukogu Kilingi-Nõmme raamatukogu 3 töötajat käivad vaheldumisi tööl ka Tihemetsa haruraamatukogus. Tali raamatukogus jäi 0,5 kohaga ametisse endine raamatukoguhoidja. Surju raamatukogu jäi iseseisvaks. Surju raamatukoguhoidjale tõi haldusreformi kokkulepe kaasa personalikulu 14,3 % kasvu.

Kokkuvõttes ei toonud haldusreform kaasa olulisi lugejaid mõjutavaid sisulisi muudatusi ja 2018. aastal jätkusid tavapärased tegevused. Haruraamatukogude töötajad on rahul, et neil on vabadus lugejate huve arvestades ise oma kogusid täiendada.

2.2 Eelarve

Tabel 2

Põhieelarve	Seisuga 31.12.17. €	Seisuga 31.12.18 €	Muutus %
Eelarve kokku	1814,859	2241,448	+19,1%
sh keskraamatukogu	856,526	1225,330	+ 30,1%
Personalikulu	1112,869	1317,140	+15,5%
sh keskraamatukogu	543,166	759,934	+ 28,5%
Komplekteerimiskulu	349,048	387,696	+10%
sh KOV-lt	193,237	221,802	+13%
sh riigilt	155,811	164794	+5,5%
sh keskraamatukogu	148,470	203,227	+ 27%
sh KOV-lt	73,360	106,197	+ 31%
sh riigilt	75,110	97,030	+ 22,6%
Infotehnoloogiakulu	47,992	46,968	-1%
sh keskraamatukogu	5,867	20,148	+71%

Pärnu Keskraamatukogu eelarve suurenes 2018. a 30,1% võrreldes 2017. aastaga, 2018. a eelarves kajastuvad ka liidetud haruraamatukogude eelarved.

Omateenitud tulu suurenes võrreldes 2017. a 16%. Suurenesid tasulistest teenustest ja viivistest laekunud summad. Haruraamatukogudest teenisid omatulu Tõhela ja Paikuse raamatukogu.

2.3 Projektid

Tabel 3 (täielik loetelu)

Projektid, toetused (Kellelt saadud?)	Periood	Eraldatud summa	Projekti üldmaksumus
Kunst raamatukokku (Tallinna Keskraamatukogu)	01.06-21.12.18	1059€	1423,33€
Kohtume raamatukogus! Vol 4 (Pärnu Linnavalitsus)	01.01-30.06.18	400€	1630€
EV 100 – Euroopa pärandkultuuri aasta (Raamatukogude arendamise programm Kultuuriministeerium)	01.05-30.06.18	700€	3810€
Raamatukogutöötajate motivatsiooni ja pädevuse suurendamine (Raamatukogude arendamise programm, Kultuuriministeerium)	17.09-17.10.18	1500€	3144,44€
Virtuaalsus versus reaalsus (ERÜ projektikonkurss „Raamatukogudemuseumid-noored“)	01.05-01.06.18	700€	700,50€

Projektist „Kunst raamatukokku” said toetust 6 Pärnumaa raamatukogu. Pärnu Keskraamatukogu ostis 3D pliiatsid, toimusid 3D pliiatsitega joonistamise töötoad; Häädemeeste raamatukogus toimus paberitööde õpituba ja Kilingi-Nõmme raamatukokku osteti paberi pressiaparaat ja korraldati kaardivalmistamise töötuba lastele.

Projekti toel soetasid Sindi Linnaraamatukogu, Treimani, Uulu ja Häädemeeste raamatukogud näituste korraldamiseks vajalikke tarvikuid.

Kokku toimus projektis osalenud raamatukogudes aasta jooksul 36 noorte kunstinäitust ja 3 õpituba. Noorte kunstinäitused tõid raamatukokku noorte kunstnike eakaaslasi ja tutvustasid raamatukogu kui head näituse kohta.

Raamatukogude arendamise programmist saadud projektitoetus andis võimaluse organiseerida traditsiooniline Pärnumaa raamatukoguhoidjate seminarlaager Põhja-Pärnumaal. Tutvusime valla ajalooliste paikadega, raamatukogudega, kuulasime Pärnu Muuseumi peavarahoidja loengut „Pärandikultuur – müüt või tegelikkus” ja osalesime vestlusringis „Raamatukoguhoidja kui kohaliku pärandi säilitaja ja tutvustaja”.

Seminarlaager annab võimaluse tutvuda erinevate Pärnumaa valdade raamatukogudega ning aitab kaasa raamatukoguhoidjate omavahelisele koostööle. Laagris osalesid ka Pärnumaaga ühinenud raamatukogud Läänemaalt. Nende tagasiside laagrile oli positiivne ja eriti tunnustati võimalust tutvuda uute kolleegidega. Laagris osales 54 inimest.

Haldusreformiga kaasnenud muudatused Pärnu Keskraamatukogu kollektiivis (11 raamatukoguhoidja liitumine kollektiiviga) tekitas vajaduse ühise motivatsioonikoolituse järele. Koolituse viis läbi tunnustatud meeskonnakoolituste korraldaja Kaido Pajumaa. Koolitusel osalejad õppisid üksteist paremini tundma. Raamatukoguhoidjad said häid nõuandeid, kuidas olla motiveeritud ja tunda oma tööst rõõmu.

Noorteprojekt ”Kohtume raamatukogus! Vol 4“ eesmärgiks oli põhikooli õpilaste infokirjaoskuse suurendamine ja Pärnu kultuuriasutuste tutvustamine. Nii raamatukogul kui muuseumil on oluline roll lastele kultuuripärandi tutvustamisel, lugemishuvi süvendamisel ning silmaringi avardamisel. Ka on oluline lastele digimaailma kaudu muu olulise kultuurivara tutvustamine. Pärnu Keskraamatukogu ja muuseumi ühises nutimängus osales 18 4-liikmelist Pärnu linna ja maakonna koolide viiendate klasside võistkonda.

Õpilastega kohtumisel rääkis folklorist Piret Voolaid teemal „Vanasõnadest uusmõistatusteni ehk argikeel täis lühifolkloori”, loengut kuulas 45 õpilast.

Lihula raamatukogus toimus projekti „Virtuaalsus versus reaalsus“ raames mitu toredat kohtumist noortele, kohtumiste korraldamisse kaasati ka noored.

Heategevusfondi Aitan Lapsi, Eesti Kunstiakadeemia, Eesti Lastekirjanduse Keskuse ja Plaat Detail OÜ koostöös valminud erilised laste lugemiskeskused „Rampsu raamatukogu“ jõudsid Pärnumaal Sindi Linnaraamatukokku ja Häädemeeste raamatukokku.

MTÜ Raeküla koostööpartnerina osales Paikuse raamatukogu projektis „Raamatukogud-muuseumid-noored”.

Pärnu Keskraamatukogu osaleb septembrist 2018 maini 2019 NordPlus projektis „Age Should not Be a Limit: Teaching Digital Skills for Elderly People“. Projektis osalevad Pärnu Keskraamatukogu, Tammiste Hooldekodu, O. Lutsu nimeline Tartu Linnaraamatukogu

Eestist; Tampere linnaraamatukogu Soomest; Utena ja Vilniuse keskraamatukogud Leedust. Projektikohtumistel tutvume erinevate asutuste koostöövõimalustega eakatele digioskuste õpetamisel ja erinevate riikide edulugudega sel teemal. Esimene projektikohtumine toimus Eestis (Pärnus ja Tartus), detsembris tutvuti Tampere raamatukogu ja sotsiaalasutustega.

2.4 Personali koosseis, juhtimine ja areng.

Pärnumaa raamatukogudes töötab 93 raamatukoguhoidjat, neist omavad raamatukoguhoidja kutset 75 (80%).

Pärnu Keskraamatukogu koosseisu lisandus 11 töötajat uutest haruraamatukogudest. Kõikide haruraamatukogu töötajatega toimus kohtumine, kus arutati töökorralduse reegleid, raamatukogude dokumentide ühtlustamist ja tasuliste teenuste hinnakirju. Teabekirjanduse osakonna raamatukoguhoidja ametikohale toimus konkurss, osales 27 inimest. Vahetus Paikuse raamatukogu raamatukoguhoidja.

Tõstamaa raamatukogu laupäevane lahtiolekuage muutus raamatukoguhoidja ettepanekul. Tundides jäi lahtiolekuage samaks, muutus raamatukogu avamise kellaeg.

Lõpetati Tõhela ja Pootsi raamatukogudes suvine puhkuse asendamine. Raamatukogud on puhkuseperioodil kinni ja piirkonna elanikud kasutavad Tõstamaa raamatukogu teenuseid. Tõstamaa raamatukogus töötab puhkuseperioodil õpilasmaleva rühm.

2018. aastal töötas osalise töökoormusega 15 raamatukoguhoidjat, haldusreformiga see ei muutunud. Seni pole keegi öelnud, et mõni raamatukogu ära kaoks, aga lahtiolekuajad vaadatakse kindlasti üle ja praegu on raamatukoguhoidjate suurim hirm, et töökoormust vähendatakse ja koos sellega väheneb ka töötasu.

2018. aastal oli eesmärgiks, et kõik Pärnumaa raamatukogud viiksid läbi ERÜ algatatud teenuste kvaliteedihindamise. Pärnumaalt osales 20 raamatukogu.

Talvi Saar Kilingi-Nõmme raamatukogust viibis praktikal Tallinna Keskraamatukogus; Sindi Linnaraamatukogu ja Pärnu Keskraamatukogu juhendasid kahe TÜ infokorralduse tudengi praktikat.

Tõhela raamatukogu juhatataja õpib TÜ Viljandi KA päranditehnoloogia erialal.

Pensionile jäid kaks väga staažikat töötajat - Leili Tali (Häädemeeste) ja Marie Iir (Massiaru).

Saulepi raamatukoguhoidja tööle lisandus ka Saulepi seltsimaja majahoidja töö.

Vatla raamatukogu on tavaliselt avatud kella 16, korra kuus on raamatukogu avatud ka õhtulaenutuseks (18.00- 20.00)

2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest

Lisa 1

Kuna seoses haldusreformiga lisandus Pärnu Keskraamatukogule 9 haruraamatukogu 11 töötajaga, korraldasime motivatsioonikoolituse. Koolitaja Kaido Pajumaa kaasabil õpiti kuidas olla motiveeritud ja motiveerida ka teisi.

2018. a oli kongresside aasta. Läti ja Leedu raamatukoguhoidjate kongressidel osales ja esines ettekannetega 1 inimene ja Eesti Raamatukoguhoidjate kongressil osales 14 inimest.

ERÜ kõnekoosolekul „Raamatukogud kultuuris” osales 16 inimest ja ERÜ maaraamatukogude suveseminaril Valgamaal 3 inimest. Rahvaraamatukogude suveseminaril Saaremaal osales 4 inimest ja maaraamatukoguhoidjate päeval Kehtnas käis 5 inimest.

ERÜ projektikonkursi „Raamatukogud – muuseumid – noored” seminaril käis 3 inimest ja populaarsel ANDRASE koolitusel „Turundus ja kommunikatsioon“ osales 51 raamatukoguhoidjat.

Digikoolitustel osales kokku 49 inimest, neist e-kodaniku juhendaja koolitusel (Majandus- ja Kommunikatsiooni ministerium ja Rahvusraamatukogu) 47 ja NutiAkadeemia koolitaja koolitusel (SA Vaata Maailma) 2 inimest.

Raamatukoguhoidjad osalesid koolitustel „Infomaterjalide kujundamine tasuta veebitööriistadega” (1 inimene) ja „Sotsiaalmeedia rakendamise võimalustest raamatukogus” (2 inimest).

Lastekirjanduse ja -teeninduse erinevatel koolitustel käis 5 inimest ja lasteraamatukoguhoidjate suveakadeemias 2 inimest.

Muudatustest tööõiguses ja töökeskkonna kujundamise koolitusel osales 2 inimest ja esmaabi koolitusel käis 1 inimene.

Andmekaitse reformi ja isikuandmetekaitse seaduse muudatuste koolitusel osales 3 inimest.

TÜ korraldatud suveakadeemias käis 1 raamatukoguhoidja.

E-õppe kursusel „Korrektne eesti keel igapäevases asjaajamises” osales 3 raamatukoguhoidjat ja „Infopädevuse koolitusel” 5 töötajat.

1 töötaja osales A. Sibula erialapäeval ja A. H. Tammsaare juubelikonverentsil. 3 inimest osales koolitusel „Kuidas mõtestada ja uurida vaimset pärandit (M. Kõivupuu).

Koolitusel „Biblioteraapia kasutamise võimalustest ja võtetest. Erinevate kirjandusliikide mõjust psüühikale” osales 1 inimene.

Mitmed maaraamatukoguhoidjad toimetavad valla lehti ja 2 inimest käisid koolitusel „Vallalehe rollist ja missioonist kohalikul tasandil”.

Pärnumaa raamatukoguhoidjad käisid ühistel koolitusreisidel Tammsaare mail Järvamaal ja KUMU-s. (45 inimest).

2.4.2 Maakonnaraamatukogu korraldatud koolitused

Tabel 4

Koolituse aeg	Koolituse teema	Koolitaja	Koolituse maht/kestus	Raamatukoguhoidjate arv/ KOV-de arv	Eelarve/Koolituseks kulutatud summa
26.01	Meedia meie ümber	A. Broberg, Täiskasvanute Gümnaasium	2h	64/6	75€
27.04	Kuidas mõõta ja hinnata raamatukogu tööd; kirjastuse Lambri Raamat toodangust	M. Jõgi RR I. Särg, kardioloog ja kirjastaja	2h	57/7	30€
24.-25.05	Seminar-laager „EV 100 ja Euroopa kultuuripärandi aasta”		4h	50/7	3810€
31.08	A.H.Tammsaare 100, reis Järvamaale		2h	48/6	555€
28.09	Enesemotivatsiooni kunst	K.Pajumaa Motivaator	6h	40/1	2634€
26.10	Kuidas me suhtleme riigiga ja riik meiega	H.Leesment Häirekeskus	2h	55/6	100€
30.11	Prantsuse kultuur ja kirjandus	T. Tamm Loomingu Raamatukogu	4h	69/6	300€

Raamatukoguhoidjatel saadud tagasisidest selgub, et jätkuvalt olid Pärnu Keskraamatukogu poolt korraldatud ja sisustatud kuu viimased reeded väga sisukad ja vajalikud. Käsitletud

teemad on abikas igapäevatoos ning silmaringi laiendavad, külalised-lektorid on asjatundlikud ja huvitavad.

2.4.3 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised: ettekanded, loengud, koolitused.

LISA 2

Enamus raamatukoguhoidjate avalikke esinemisi on seotud kogemuste jagamisega või siis kodulooliste teemadega. Samuti on olulised uudiskirjanduse tutvustamised koolides ja lasteaedades.

2.4.4 Erialahariduse omandamine.

Tõstamaa raamatukoguhoidja Marge Päästel lõpetas Tartu Ülikooli Sotsiaalteaduste valdkonna Ühiskonnateaduste instituudi Infokorralduse eriala ja koos lõpudiplomiga omandas Raamatukoguhoidja 6. taseme.

2.4.5 Töötajate tunnustamine.

EV Kultuuriministeeriumi tänukiri – Ene Kaldoja (Pärnu Keskraamatukogu) ja Aita Puust (Tori raamatukogu) seoses 60. sünnipäevaga, Siiri Haugas (Pärnu Keskraamatukogu) seoses pensionile jäämisega; Malle Pajo (Are raamatukogu) kohaliku ajalugu tutvustava, kogukonda kaasava ja põlvkondi ühendava topoteegi loomise eestvedamise eest;

Aasta maaraamatukoguhoidja 2017 Malle Pajo (Are raamatukogu);

Pärnumaa Aasta maaraamatukoguhoidja 2018 Liivia Koolme (Urge raamatukogu);

Rahvusrhiivi tänukiri Malle Pajo (Are raamatukogu) - vabatahtliku töö eest Are topoteegi arendamisel ja dokumendipärandi avalikku kasutusse toomisel;

Pärnu Keskraamatukogu kolleegipreemiad: Hea Kolleeg 2018 Karin Tedre, Täpsus 2018 Ene Kaldoja, Järjepidevus 2018 Kaire Kuura;

Are Kooli tänukiri Malle Pajo (Are raamatukogu) - kirjanik Mika Keräneniga kohtumise korraldamise ja täiuslike raamatukogutundide läbiviimise eest; algklasside lugemiskonverentsi, noorsookirjanduse tutvustamise, viktoriinihommikute ja Põhjamaade kirjandusnädala läbiviimise eest;

Surju Põhikooli tänukiri Riita Lillemets (Surju raamatukogu) - Ilmi Kolla nimelise luulevõistluse žüriis osalemise eest; Ristiküla Külaseltsi tänukiri raamatu „Ristiküla - killuke Eestimaad II” koostamise eest; tänukingitus Surju Põhikoolilt koolilaste heategevusürituse läbiviimise eest raamatukogus;

Kergu Algkooli direktori tänukiri Sirje Sõnajalg (Kaisma raamatukogu) - hea koostöö eest

Aita Puust (Tori raamatukogu) – Tori valla 2 tänukirja;

Pärnu Keskraamatukogu tänukiri pikaajalise töö eest raamatukogus - Marika Palu (Pärnu Keskraamatukogu), Laine Adamsoo (Vändra raamatukogu)

Jõõpre kooli tänukiri Malle Kiis (Aruvälja raamatukogu) ja Pille Ristimets (Jõõpre raamatukogu) - Audru luulekonkursi „Koidulauliku valgel“ korralduskomisjonis osalemise eest;

Audru valla tänukiri - Malle Kiis (Aruvälja raamatukogu) kultuuri edendamise eest.

2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine.

LISA 3

Üldiselt on Pärnumaa raamatukogud heas korras – ruumid on mugavad ja kasutajasõbralikud.

Pärnu Keskraamatukogu haruraamatukogud asuvad kõik hoonetes, millel on mitu kasutajat (hooldekodu, kool, lasteaed), see võimaldab paindlikumalt lahendada haldusprobleeme. Valdade ühinemisel linnaga kadusid ära kohapealsed majandusüksused ja majades tekkivate probleemide lahendamise tegeleb Pärnu linnavalitsuse taristu- ja majandusteenistus.

Suurimad probleemid on Pärnu Keskraamatukogul Ranna haruraamatukogu ruumidega – ruumid on väga kehvast seisust, kehtestamisel on kinnistu uus detailplaneering, mis ei näe seal kohta raamatukogule. Linnavalitsus otsib esialgu raamatukogule uut ajutist pinda samasse piirkonda.

Pärnu Keskraamatukogu 2018. a suurimad investeeringud olid keskraamatukogu 3. korruse põrandakatete vahetus ja trepitõstuki paigaldamine. Rääma haruraamatukogus tehti sanitaarremont, Paikuse raamatukokku paigaldati konditsioneer.

2018. aasta augustis kolis Lõpe raamatukogu koolimajja. Samas hoones on ka Lõpe lasteaed.

Sindi Linnaraamatukogu praegune asukoht seltsimaja II korrusel ei vasta nõuetele, puudub lift. 2018. a lõpus ostis Tori vald raamatukogule ühekorruselise endise Eesti Posti maja, mis on hea asukohaga ja mida on võimalik kohandada kaasaegseks raamatukoguks. Uus maja on plaanis kasutajatele avada septembris-oktoobris 2019.

2018. aastal vahetati tuleohutuse eesmärgil kõik Sindi Linnaraamatukogu erinevate osakondade sissepääsused ja rajati tuletõkkekoridor.

Tori raamatukogu ruumid on ühised Tori põhikooli raamatukoguga. Tori raamatukogu vajab uusi ruume, sest lähtuvalt kooli õpilaste arvu suurenemisest on ruumipuudus mõlemas asutuses. Loodetavasti leitakse 2019. aastal probleemile lahendus.

Koonga raamatukogu ruumid on kehvast seisust ja sügistalvisel perioodil jahedad. Jätakuvalt on päevakorral raamatukogu kolimine uude kohta.

Virtsu raamatukogus on probleemiks niiskus raamatukogus. Mitmeid aastaid seinas olnud auk müüriti kinni, aga kuna vihmaveerenne pole siiani ehitatud, siis välisseinte lagunemine jätkub. Raamatukogu asub maja lõunapoolses küljes ja see sein on kõige kehvemas olukorras. Kapitälremonti tehti majale 20 aastat tagasi. Vaja oleks vihmaveerennid paigaldada tervele majale ja see on juba suurem rahaline projekt.

Vatla raamatukogu asub tühjas mõisakompleksis (varem seal asunud kool suleti 2017. aastal), ruumid (3 tuba) vajavad hädasti remonti – raamatukoguruumide aknad, seinad, põrandad on viletsas seisust ja soojustamata, ruumid on külmad.

Pärnu-Jaagupi raamatukogu vajab sanitaarremonti. Majaomaniku poolt on välisfassaadi remonti aasta-aastalt edasi lükatud. Parandati katkine trepp.

Urge raamatukogus on probleeme õhksoojuspumpadega, üks neist tilgutab aeg-ajalt vett riiulite peale, ruum on sageli jahedavõitu. Ka köögi veevärgiga on pidevalt muresid, pump ei töötanud korralikult ja vesi voolas raamatukogu põrandale, kus ajas PVC-katte hallitama.

Surjus tehti pisiremonti, värvimise ja parandustöid, tööd jätkuvad ka 2019. aastal. Osteti uut mööblit arhiivimaterjalide hoidmiseks.

2.5.1 Juurdepääs liikumispuudega inimesele.

Liikumispuudega inimestele on pääs raamatukokku tagatud 37 raamatukogus. 2018. aastal paigaldati ka Pärnu Keskraamatukogu rippsaali pääsuks trepitõstuk.

Liikumispuudega inimene ei pääse 16 raamatukokku. Lahendust pakuvad raamatukoguhoidjad, sotsiaaltöötajad. Kõik raamatukogud märgivad, et ükski soovija ei jää teenindamata.

Paranes eakate inimeste juurdepääs Häädemeeste raamatukogusse, sest välistrepile paigaldati korralik kahepoolne käsipuu. Tagasiside on väga positiivne. Ehitust finantseeris kohalik ettevõtja.

Sindi Linnaraamatukogu pikaajaline probleem seoses juurdepääsu tagamisega teenuste kasutamiseks liikumispuuetega inimestele ja ka eakatele laheneb loodetavasti 2019. aastal, kui raamatukogu avatakse uutes, kergesti ligipääsetavates ruumides.

Treimani raamatukogus töötab puhkuseasendajana raske liikumispuudega noormees, seni pole probleeme tekkinud.

2.6 Raamatukogu arendustegevused infotehnoloogia valdkonnas

Seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks ja teenuste arendamiseks vajavad raamatukogud kaasaegset riist- ja tarkvara. Pärnumaal on avalik WiFi võrk 50 raamatukogus. Ainukesena puudub see Vatla raamatukogus. 26 raamatukogus on probleeme interneti kiirusega.

Urge ja Suigu raamatukogudeni on toodud uus kiire valguskaabel kuid ühendatud veel pole.

Projektiga „Uus algus“ kinkis Swedbank raamatukogudele kasutatud kuid töökorras arvuteid. Pärnumaal said selle projekti raames arvutid Uulu (1), Võiste (1), Kilingi-Nõmme (4), Sindi (1), Aruvälja (5), Suigu (2), Are (2) raamatukogud ja Pärnu Keskraamatukogu (5, sh Paikuse haruraamatukogu 2).

Suigu raamatukogu - A3 formaati printiv värviprinter ja sülearvuti;

Paikuse raamatukokku osteti 3 uut töötaja arvutit ;

Vihtra raamatukogu - töötaja arvutis vahetati kõvaketas ning osteti vöötkoodilugeja;

Pärnu-Jaagupi raamatukogu – sai kaks uut arvutit, ID-kaardi lugejad ja tšekiprinteri. Paranes internetiühenduse kiirus;

Kõmsi raamatukogu – sülearvuti;

Häädemeeste raamatukogu- lugejaarvuti;

Are ja Varbla raamatukogud said NutiAkadeemia projekti raames tahvelarvutid;

3. Kogud komplekteerimine ja töötlemine

Haldusreformi järgselt liitus Pärnu maakonnaga 7 endist Läänemaa raamatukogu ja Pärnu Keskraamatukoguga liideti 9 haruraamatukogu. Seetõttu ei ole võimalik võrrelda 2018. ja 2017. aasta maakonna komplekteerimise näitajaid.

Ühinemisjärgselt külastasid Pärnu Keskraamatukogu maakonnaspetsialistid kõiki Läänemaalt ületulnud raamatukogusid ja tegid ettepanekuid raamatukogude kogude korrastamiseks ja raamatute mahakandmiseks. Eelnevatel aastatel ei ole neis raamatukogudes kogude korrastamisele suurt tähelepanu pööratud ja seetõttu on ees suur töö. Arvestades piirkonna lugejate arvu, on kogud ilmselgelt liiga suured ja sisaldavad palju aegunud, vananenud ja lagununud kirjandust. Pärast kogude korrastamist on vajalik läbi viia ka inventuurid. Keerulisemaks teeb olukorra ka see, et lisandunud raamatukogud kasutavad RIKSi ja seetõttu komplekteerivad nad enamasti ise.

2018. a eraldati väljaannete hankimiseks riigilt toetust 164 794€, sellest maaraamatukogudele 67 794€, linna raamatukogudele 97 000 (sh keskraamatukogule 76 250€).

KOVide eelarvetest said raamatukogud kokku 221 802€, sellest maaraamatukogud 115 605€; Pärnu linna raamatukogud 106 197€ (sh keskraamatukogu 73340).

KOVide eraldatud summad on 25% suuremad riigitoetusest.

Kokku saadi väljaannete hankimiseks riigilt ja KOV-idelt 387 696€.

Raamatukogud said väljaannete soetamiseks riigilt 1,87€ (2017-1,85€) elaniku kohta. Pärnu linna raamatukogud said omavalitsuselt 2,06€, kusjuures keskraamatukogu sai 1,9€ elaniku kohta. Maaraamatukogud said kohalikel omavalitsustelt keskmiselt 3,2€ (2017-2,7€) elaniku kohta.

Riigieelarvest saadud 164 794€ kasutati väärtkirjanduse ostmiseks 46 648 € so 30%.

Võrreldes eelmise aastaga said KOVilt raha juurde Are, Lõpe, Saulepi, Suigu, Uulu, Varbla, Vändra, Pootsi, Tõhela ja Tõstamaa raamatukogud. Raha eraldati vähem Pärnu-Jaagupi ja Sauga raamatukogudele.

3.1 komplekteerimise põhimõtted ja uuendused (sh e-teavikud)

Kogude komplekteerimisel on aluseks Pärnu Keskraamatukogu komplekteerimispõhimõtted.

Kogude täiendamisel oli endiselt prioriteediks Eesti riiki, ajalugu ja kultuurilugu käsitlevate väljaannete, lastekirjanduse, teatme- ja teabekirjanduse, koduloolise kirjanduse, seejärel tõlkelise väärtkirjanduse ja tarbekirjanduse tellimine. Ilukirjanduse puhul eelistati eesti autoreid ja kirjandusauhindu saanud raamatuid.

Arvestati piirkonna elanike nõudluse ja vajadustega, toetati õppimist, seega püüti kasutaja infovajadust võimalikult mitmekülgsest rahuldada. Mitmel pool, seoses maapiirkondade elanikest tühjenemisega ja vanemaalise lugeja domineerimisega, telliti rohkem meelelahutuslikku kirjandust, näit armastusromaane, et allesjäänud lugejaid hoida.

Aktiivselt kasutati Pärnu Keskraamatukogust jt valla raamatukogudest RVLi teel laenutamise võimalust, eriti teabekirjanduse osas. Väga hästi toimis valla raamatukogude vaheline koostöö kogude komplekteerimisel.

Populaarsed olid ajalooramatud, eluood, eneseabi raamatud, reisikirjad. Välisautorite armastus- ja krimiromaane hangiti kirjastuste ja hulgimüüjate allahindlustelt soodushindadega.

Raamatukogudesse (Tõhela/Pootsi, Lõpe/Koonga), kus oli kahe raamatukogu peale üks töötaja, sai tellida rohkem erinevaid nimetusi.

Pärnu-Jaagupi raamatukogus käivad juba 10 a koos piirkonna koduloolased, kellele telliti ajaloolist kirjandust.

Lugejanõudlust mõjutasid meedias kajastatu ja raamatukaupluste müügiedetabelid.

Paljudes raamatukogudes osteti soovitusliku kirjanduse kordustrukke, et vahetada välja lagunened raamatuid.

Raamatukogud, mis asuvad kooliga ühes majas (Kaisma, Kõmsi, Libatse, Lindi, Lõpe, Tori, Paikuse, Uulu, Vahenurme, Virtsu) komplekteerivad oluliselt rohkem lastekirjandust. Hangitakse suuremas eksemplaarsuses kooli soovituslikku kirjandust ja komplekteeritakse enamuse eesti lastekirjandusest.

Lastekirjanduse tellimise eesmärgiks oli osta kõik auhinnatud ja konkurssidel tunnustuse saanud raamatud. Abiks olid Eesti Lastekirjanduse Keskuse soovitusel. Tehti tihedat koostööd koolide ja lasteaedadega, arvestati emakeele- ja lasteaiaõpetajate soovidega.

Enamus maaraamatukogudesse ostetud lasteraamatutest oli ilukirjandus.

Pärnu Keskraamatukogu muusikaosakonnal oli 2018. aastal jätkuvalt põhirõhk nootide komplekteerimisel. Vähenes CD-de ost, kuna nõudlus vähenes.

Kuna Pärnu Keskraamatukogu laste- ja teabekirjanduse osakonda hangitud lauamängud on osutunud populaarseks, osteti 2018. aastal juurde 87 mängu (2017- 67).

Maakonna raamatukogud said juurde 2201 eksemplari annetusi, so 7,8% juurdetulekust (2017-15,3%). Pärnu Keskraamatukogu sai annetusi 666 eks., so 5,8% juurdetulekust (2017- 8,2%). Suurimad annetajad olid eraisikud, annetati ka inglise- ja soomekeelseid raamatuid. EV100 toimikond annetas maakonna rahva- ja kooliraamatukogudele 33 komplekti „Eesti 100 aastat” sarja raamatuid. Annetasid mitmed asutused: Swedbank, Muinsuskaitseamet, Apollo raamatukauplus, Siseministeerium, Kaitseväe Peastaap, Rahva Raamat, Soome Suursaatkond, Audru osavallavalitsus, Kirjastus Lagemik, Innove jpt.

Maaraamatukogude annetused kasvasid ennekõike eraisikutest annetajate arvelt. Raamatuid annetasid kohalikud kirjamehed, -naised, nagu Aldo Kals ja Heli Künnapas. Pärnu-Jaagupi raamatukogule annetasid kohaliku koduloolase Sergei Seelandi järeltulijad koduloolist kirjandust. Mitmed eraisikud tahtsid annetada oma koduseid raamatukogusid, kuid enamuse pakutavatest raamatutest oli raamatukogus juba olemas.

Kogude ringlus:

kogud: maakond kokku: 0,7; Pärnu Keskraamatukogu 1,1 (2017 – 1,1);

ilukirjandus: maakond kokku 0,8; Pärnu Keskraamatukogu 1,4 (2017 - 1,4);

teabekirjandus: maakond kokku 0,5; Pärnu Keskraamatukogu 0,8 (2017 – 0,8);

eestikeelne – kogu maakond kokku 0,7 Pärnu Keskraamatukogu 1,2 (2017 - 1,2);

võõrkeelne – kogu maakond kokku 0,7 Pärnu Keskraamatukogu 0,7 (2017 – 0,7).

Võrreldes 2017. aastaga ei ole kogude ringlus muutunud. Jätkuvalt tuleks rohkem läbi mõelda teabekirjanduse ja võõrkeelse kirjanduse komplekteerimine ja kriitiliselt üle vaadata olemasolevad kogud ja üleliigsed eksemplariid kustutada.

Pärnu Keskraamatukogu töötajad aitasid maaraamatukogudel kogusid puhastada, aga see töö peab olema järjepidev.

3.1.1 Raamatu komplekteerimine (trükis + e-raamat)

Lugeja eelistas paber kandjal raamatut, e-raamatute vastu oli huvi väga väike nii linnas kui maal. Pärnu Keskraamatukogus pole aasta jooksul e-raamatuid e-lugeritesse lisatud, seevastu on lugejaile ja lugeri laenutajaile tutvustatud arhiivist DIGAR tasuta alla laadimise võimalusi.

Juurde pole ostetud ka e-lugereid, kuna laenutuste arv on kahanenud. 2018. aastal läks üks e-luger rivist välja, seni pole nõudlus suurenenud ja lugerite laenutusi oli kokku 8 (2017. a 15)

Raamatute hankimiseks kasutati kokku 323 312€, sellest linna raamatukogud 174 655€, millest Pärnu Keskraamatukogu 128 061€.

Raamatuid osteti 25534 eks, sellest Pärnu Keskraamatukogusse osteti 10 430 (2017-10605).

Nimetusi saime juurde: maakond kokku 8257, Pärnu Keskraamatukogu 4650 (2017-4562).

Raamatu keskmiseks hinnaks kujunes Pärnu Keskraamatukogul 12,28€ (2017-12,15€), linna raamatukogudel 12,5€, maaraamatukogudel 12,84€, keskmine raamatu hind maakonnas oli 12,66€.

Keskraamatukogukogu raamatute eksemplaarsus oli 2,2 (2017 – 2,3).

Raamatuid osteti Pärnu Keskraamatukokku 175 eks vähem kui 2017. a, põhjuseks raamatu hinna tõus. Samas aga osteti 88 nimetust rohkem, sellest ka väike eksemplaarsuse vähenemine.

Ilukirjanduse osakaal ostudes oli maakonna raamatukogudes kokku 69%, maaraamatukogudes 79%, linna raamatukogudes 61%, keskraamatukogus 60% (2017-59%)

Maakonda saabunud raamatutest (nii ostud kui muu kokku) oli 91% eesti keeles ja 9% võõrkeeltes. Võõrkeeltes telliti: maakonna raamatukogud kokku 2591 (2017-2707) eksemplari, sellest Pärnu Keskraamatukogu 2199 (2017-2486), maakogud 249 eksemplari. Sealhulgas vene keeles kokku 1361, sellest keskraamatukogu 1101 (2017-1149), maaraamatukogud 143. Seoses nõudluse vähenemisega on Pärnu Keskraamatukokku venekeelseid raamatuid ostetud aasta aastalt vähem.

Maaraamatukogudesse osteti inglisekeelset kirjandust põhiliselt noorte lugejate soovil.

Lisaks tavapärasele komplekteerimisele hangiti väljaandeid ka järelkomplekteerimise teel, nii osteti juurde õpilastele vajalikku kirjandust, teabekirjandust, suurt nõudlust omanud väljaandeid. Järelkomplekteerimiseks kasutati erinevaid sooduspakkumisi ja kampaaniaid.

Komplekteerimisotsustuste tegemisel osalesid maaraamatukogude, haruraamatukogude ja Pärnu Keskraamatukogu osakondade töötajad.

Raamatute hankimisel Pärnu Keskraamatukokku arvestati lugejate vajadustega nii teabekirjanduse kui ka ilukirjanduse osas. Arvestati TÜ Pärnu Kolledži üliõpilaste, kutsehariduskeskuse õpilaste kui ka gümnaasiumiõpilaste vajadustega.

3.1.2 Perioodika komplekteerimine

Perioodika ostmiseks kasutati Pärnumaal kokku 59 678€, sellest Pärnu Keskraamatukogu koos haruraamatukogudega 24 057€, millest keskraamatukogu 15 302€ (2017-14 330€).

Maaraamatukogudes väheneb aasta-aastalt nõudlus perioodika järele, põhjuseks on veebimeedia kasvav populaarsus. Perioodika hinnad olid kõrged, see seadis kohati tellimisele piiranguid. Mitmed raamatukogud olid tänulikud lugejatele, kes töid annetusena raamatukokku enda tellitud ajakirju teistele lugemiseks. Kulutused perioodika tellimisele võrreldes 2017. a suurensid perioodika hinnatõusu ja meiega liitunud Lääneranna valla raamatukogude arvelt.

Perioodika tellimise puhul teeb murelikuks selle ilmumise järjepidevus – on juhuseid, kui turule tuleb uus väljaanne, siis pärast paari ilmumiskorda see kaob; samuti varem 12 korda aastas ilmunud ajakirjad vähendavad ilmumissagedust. Pärnu Keskraamatukogu tellis juurde erinevaid võõrkeelseid kästiõõajakirju, sest nõudlus nende järele on suur.

Kultuuriperioodikat telliti 3007€ eest, millest linna raamatukogud 1048€ ja maaraamatukogud 1959€ eest, kokku 126 eks. Huvi kultuuriperioodika vastu oli kahjuks kesine, laenutati siis, kui raamatukoguhoidja isiklikult soovitas.

Nimetus	Eksemplaarsus
Akadeemia	9
Hea Laps	19
Keel ja Kirjandus	4
Kunst	1
Looming	14
Loomingu Raamatukogu	13
Muusika	3
Raamatukogu	14
TMK	9
Tuna	3

Täheke	25
Vikerkaar	6
Värske Rõhk	6

3.1.3 Auviste komplekteerimine

Auviste hankimiseks kasutati kokku 4515€ (2017-4373€).

Pärnu Keskraamatukogule osteti 338 (2017-324) auvist ja 4 maaraamatukogudele.

Annetusena sai Pärnu Keskraamatukogu 33 (2017-40) auvist, maaraamatukogud 12 auvist.

Auviseid osteti põhiliselt Pärnu Keskraamatukogu muusikaosakonnale.

Raamatukogu kasutajate muusikatarbimisharjumused on muutunud ja helikandjate laenutamine on seetõttu vähenenud. Siiski jätkasime olenemata muusikastiilist või -žanrist eesti muusika salvestiste soetamist ja premeeritud välismaise muusikaga helikandjate ostmist. Jätkuvalt olid kasutajate hulgas populaarsed eesti muusika CD-d. Lugejatele meeldisid ka lastelaulud, muusikateraapia, maailma rahvaste muusika, loodushääled ja heliefektid, peotantsu-, aeroobika- ja joogavõimlemise taustamuusika, st. erineva tarbemuusikaga helisalvestised.

Nõudlus auviste järele maaraamatukogudes praktiliselt puudus.

3.2 inventuurid, mahakandmised

Paljud raamatukogud pidasid 2018. aastal suurimaks tööks kogude korrastamist.

Inventuurid toimusid maakonna 6 raamatukogus: Aruvälja, Jõõpre, Lindi, Lavassaare, Sauga ja Suurejõe raamatukogudes.

Enne inventuure korrastati kogusid, kanti maha aegunud, lagunenu ja liigsed eksemplarid.

Raamatukogude korrastamisel ja inventuuride läbiviimisel osalesid ka Pärnu Keskraamatukogu töötajad, nii oldi abiks Aruvälja, Jõõpre ja Lavassaare inventuuride läbiviimisel ja Võidula raamatukogu kogude korrastamisel ja ümberkujundamisel.

Kokku kanti maakonnas maha 52 054 eks raamatuid, sellest Pärnu linna raamatukogudes 15 849, millest Pärnu Keskraamatukogus 7858 (2017-14 708), maaraamatukogudes 36 205 eks. Eestikeelseid raamatuid kustutati 50 024, võõrkeelseid 2030, sellest venekeelseid 1730 eks. Mahakantud raamatuid jagati lasteaedadele, lugejatele, hooldekodule.

Pärnu Keskraamatukogus müüdi mittevajalikke raamatuid huvilistele 221€ eest. Pidevalt jagati maa- ja linnaraamatukogudes raamatuid lugejatele ka tasuta („Võta raamat tasuta”-riiul). Märtsis avati Pärnus uus bussijaamahoone, koostöös Pärnumaa Ühistranspordikeskusega paigaldati sinna ka raamaturiiul – Rändaja Raamatukogu, kuhu Pärnu Keskraamatukogu viib kaks korda kuus raamatukogule mittevajalikke raamatuid ja ajakirju.

Kustutati 485 auvist, neist 463 (2017-63) Pärnu Keskraamatukogus. Kustutuste arv kasvas seetõttu, et muusikaosakond korrastas oma vinüülplaadi kogu ja kustutas mittevajalikud eksemplarid.

4. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused

Haldusreform ei ole veel mõjunud lugejateenindusele ja raamatukoguteenustele. Raske on ennustada, mida toob kaasa lahtiolekuaegade ja töökoormuste optimeerimine. Mitmes vallas on käivitatud valla keskraamatukogu loomine. Kindlasti toob see endaga kaasa muutusi nii töötajatele kui kasutajatele.

Kõigis Pärnumaa raamatukogudes on tagatud põhiteenused: raamatute ja perioodika kojulaenus ja kohalkasutus, teavikute järjekorda panemine ja reserveerimine, RVL, infopäringutele vastamine, personaalne lugemisnõustamine, kasutajakoolitused erinevatele vanusegruppidele, interneti ja arvutite kasutamine jne. Lisaks korraldatakse erinevaid teemanäitusi ja õpitubasid. Abistatakse arvuti kasutamisel (tekstitöötlus, infootsing, suhtlus e-riigiga, erinevate e-keskkondade kasutamine jne), kogutakse, säilitatakse ja tutvustatakse koduloolisi materjale. Pakutakse koduteenindust eakatele ja liikumispuudega inimestele, kellel puudub võimalus ise raamatukogu külastada.

Tihtipeale aidatakse raamatukogus lahendada sotsiaalprobleeme, kuulatakse muresid ja otsitakse neile lahendusi, abistatakse muude teenuste osutamisel (elektrimaksete vastuvõtmine, valla ürituste piletite müük jne). Asutustel, ettevõtetel jt organisatsioonidel võimaldatakse kasutada raamatukogu ruume ürituste läbiviimiseks.

Pärnu Keskraamatukogu külastajad leiavad järjest sagedamini tee teabekirjanduse osakonda ja avastavad enda jaoks meeldiva õppimis- ja ajaveetmiskeskonna ning huvipakkuvat kirjandust ja lauamänge laenutamiseks. Lauamängude laenutamine on populaarne nii täiskasvanute ja laste hulgas. Pidevalt kasutavad lugemissaaliteenust õpetajad järeleaitamistundide läbiviimisel, sotsiaalset tuge ja turvalist keskkonda vajavad noored koos tugiisikutega ning kaugtöö tegijad. Samuti saab uue teenusena Pärnu Keskraamatukogus kohapeal kasutada graafikalauda, 3D pliiatseid ja eelkooliealistel ning algklassi lastel on võimalus tutvuda Bee-Bot ja Blue-Bot robotitega.

Paikuse raamatukogus pakutakse uute teenustena lugejatele raamatute/õpikute kiletamist.

Võiste raamatukoguhoidja edastas huvilisele e-teenusena koduloolisest käsikirjast skaneeritud teksti.

Libatse ja Vihtra raamatukogus on raamatukogu lahtiolekuaegadel avatud Omniva postipunkt. Hästi toimivad raamatukogude tagastuskastid (Pärnu Keskraamatukogu, Are, Sauga, Urge, Vändra raamatukogud).

7.-21. veebruarini 2018 viis Pärnu Keskraamatukogu läbi kasutajate rahulolu-uuringu. Uuring käsitles Pärnu Keskraamatukogu, Ranna ja Rääma haruraamatukogu teenuseid. Vastata sai nii veebipõhiselt kui paberikandjal. Veebiküsitluse link saadeti URRAMi kaudu kõigile lugejatele, lisaks saadeti link nii uudiskirjaga kui ka raamatukogu FB kontol. Küsitlusele laekus 1253 vastust: 85% vastajatest olid naissoost, enim vastajaid oli vanuses 36-49 (32,8%), 26% vastajaid oli vanuses 50-64. Küsitlus oli suunatud raamatukogu teenustele ja nende kasutamisele. Kõige rohkem kasutavad vastanud raamatute kojulaenutamise teenust (98,8%); 71,6% vastanutest kasutab ilukirjanduse osakonna teenuseid, 50,7% teabekirjanduse

osakonna, 34,2% lasteosakonna, 26,7% Ranna raamatukogu teenuseid. Küsitlus näitas, et kasutatakse kõigi raamatukogu osakondade teenuseid, kuid osa teenuseid on jäänud kasutajatele tähelepanuta. Nii mõnigi vastanu kirjutas, et tänu küsitlusele sai ta teada, kui palju huvitavaid teenuseid raamatukogu pakub. 62,5% vastanutest oli täiesti rahul Pärnu Keskraamatukogu ja haruraamatukogude lahtiolekuaegadega. Kommentaarides tehti ka ettepanekuid lahtiolekuaegasid muuta. Raamatute ja muude väljaannete valikuga on väga rahul 52,7% vastanutest, kommentaarides tehti ka ettepanekuid, millised väljaanded võiksid veel raamatukogu kogudes olla. Raamatute ootejärjekorra pikkusega oli väga rahul 39,8%, 39,3% vastanutest hindasid ooteaja pikkust heaks. 32,9% leidis, et mõistlik ooteaeg on 2 nädalat, 32,5% vastajatest ei ole ooteaja pikkus oluline, 20,7% arvas, et mõistlik ooteaeg on 1 nädal. 75,7% vastanutest hindas üldist rahulolu raamatukoguteenustega väga heaks. Kommentaarides kiideti raamatukogu teenuste head kvaliteeti ja mitmekesisust, teenindajate kompetentsust ja abivalmidust.

Küsitlusest selgus ka see, et paljud kasutajad ei ole kursis kõigi teenuste ja üritustega, mida raamatukogu pakub ja korraldab.

Are raamatukoguhoidja viis läbi veebipõhise rahulolu-uuringu. Vastajaid oli 20 ja vastata sai anonüümselt. Enim vastajaid oli vanuses 41-65 (42,9%), vastajatest olid 45% töötajad, 25% kodused, 20% õpilased ja 10% pensionärid. Raamatukogu külastavad kord kuus 55%, paar korda aastas 25% ja kord nädalas 20% vastanutest. Lahtiolekuaegadega olid väga rahul 60%, pigem rahul 30% ja ei osanud öelda 10%. Raamatukogu poolt pakutavatest teenustest kasutatakse kõige rohkem raamatute kojulaenutamist (90%), ajalehtede ja ajakirjade kojulaenutamist (40%), arvuti kasutamist (30%), arvutialast nõustamist (20%), printimist, skaneerimist (25%).

Eesti Vabariigi 100. sünnipäeva puhul viisid Tori valla raamatukogud läbi mitu kuud kestnud küsitluse vallaelanike lemmikteose valimiseks eesti kirjandusest. Võib öelda, et Tori valla elanike lemmikteoste esikolmiku moodustavad A. H. Tammsaare „Tõde ja õigus“, O. Lutsu „Kevade“ ja A. Kiviräha „Rehepapp“, selgunud lemmikutest koostati raamatukogudes näituseid ja väljapanekud.

4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine.

Pärnumaa rahvaraamatukogudes on tagatud elanikele juurdepääs avalikule teabele. Arvutitöökohti on 236, neist raamatukogu kasutajatele 133. AIPi kasutamine maaraamatukogudes väheneb, sest interneti võimalused on kodudes kättesaadavad.

Pärnu Keskraamatukogus seevastu oli AIPi külastusi 2018. aastal kokku 9817, keskmiselt 33,5 külastust päevas. Lisaks AIPi arvutitele kasutavad lugejad internetis viibimiseks ka teabekirjanduse osakonnas ja muusikaosakonnas olevaid lugejate arvuteid. Teabekirjanduse osakonnas on lugejate käsutuses kaks lauaarvutit, mida saab kasutada tekstitöötamiseks jne. 2018. aastal lisandus teabekirjanduse lugeja-arvuti juurde ka skanner. Haruraamatukogudes on samuti AIPi arvutid pidevalt kasutuses, Ranna haruraamatukogus oli registreeritud arvutikasutajaid 2018. aastal 1475. Lisaks kasutavad külastajad oma nutiseadmetega aktiivselt raamatukogude tasuta WiFi võrke.

Pärnu Keskraamatukogu pakub jätkuvalt koopiategemise teenust, samuti printimist, skaneerimist ja lamineerimist. Kopeerida ja skaneerida saab kuni A3 suuruseid materjale, värvikoopiaid ja värvilist väljaprinti saab teha kuni A4 suuruses.

Raamatukogud on välja pakkunud arvuti algõppe võimaluse. Enamasti oodatakse teatud tegevuste tegemist internetis (ID-kaardi uuendamine, e-tervise ankeedi täitmine, juhilubade vahetus, mobiil-ID aktiveerimine jne.) raamatukogu teenusena ja raamatukogu seda ka võimaldab.

Internetiteenuste kasutajate paremaks abistamiseks õpivad raamatukoguhoidjad ka ise. E-kodaniku juhendajakoolituse on läbinud 46 Pärnumaa raamatukoguhoidjat ja 2019. aastal koolitus jätkub. Koolitaja koolituse projektis NutiAkadeemia osalesid Are ja Varbla raamatukoguhoidjad.

Lisaks on raamatukogudes võimalus ka paberkandjatel tutvuda oma valitsute volikogude materjalide ja avalikustamist vajavate eelnõudega.

Raamatukogudesse ostetud e-lugerite vastu on huvi jätkuvalt leige, soovitakse ikka paberraamatut (Are, Suigu, Libatse). Pärnu-Jaagupi raamatukogud laenutavad kõrvaklappe.

4.2 Raamatukogu kasutamine ja teenused. Üldistav ja muutusi näitav kokkuvõte.

Tabel 5

Raamatu-kogu	Lugejad 2017	Lugejad 2018	Muutus (+-)*
Linna/maak. rmtk	24542	27699	+3157
Sh keskk	13364	17153	+3789

Rõõmu teeb lugejate arvu suurenemine 2018. aastal. Ka uute harukogude liitmine Pärnu Keskraamatukoguga tõi juurde 2705 uut lugejat.

Raamatu-kogu	Külastused 2017	Külastused 2018	Muutus (+-)*	Virtuaal-külast. 2017	Virtuaal-külast. 2018	Muutus (+-)*
Linna/maak. rmtk	431198	428009	-3189	89804	90522	+718
Sh keskk	259262	276827	+17565	60773	62216	+1443

Pärnumaa raamatukogude külastuste arvu on 2018. aastal 2017. aastaga raske võrrelda, sest lisandusid ka uute haruraamatukogude külastused. Pärnu Keskraamatukogu külastusi arvestatakse ukseloenduritega, kuid tänu äärmiselt ilusale ja soojale suvele oli avatud ka ukсед, mille loendurit ei ole. Tänu sellele jäi meie registreeritud külastuste arv arvatavasti väiksemaks kui see tegelikult oli.

Raamatu- kogu	Laenut-d 2017	Laenut-d 2018	Muutus (+)*	Päringud** 2017	Päringud** 2018	Muutus (+)*
Linna/maak. rmtk	728392	756007	+27615	9223	10655	+1432
Sh keskk	417972	481198	+63226	3257	5227	+1970

Ka laenutuste arv on uute haruraamatukogude lisandumise tõttu märksa suurenenud.

65% laenutustest moodustavad ilu- ja lastekirjanduse laenutused. Põhjused võisid olla:

*Lugejate arv tõusis.

*Lugejad laenutasid korraga rohkem raamatuid. Oli lugejaid, kellel oli korraga käes 25 ja enam raamatut.

*Eestist pärit suvekülaliste arv suurenes.

*Tuntud autorite uute raamatute ilmudes tekkis neile kohe lugemisjärjekord ja samuti hakati huvi tundma sama autori varasemate teoste vastu.

*Väga populaarseks muutusid raamatud siis, kui nende ainetel oli tehtud film. Kohe pärast filmi linastumist tekkis järjekord raamatule „Seltsimees laps” (L. Tungal).

*Suurenes järjekorda pandavate raamatute arv – põhjuseks ka see, et inimesed on järjest rohkem hakanud kasutama URRAMi iseteeninduskeskkonda.

*Ikka ja jälle mängis rolli meediakajastus. Kui kuskil midagi raamatutest räägiti, olid need raamatud juba õhtuks välja laenutatud.

Suurenenud on ka võõrkeelsete raamatute laenutamine. Noored loevad väga palju inglise keeles, sest nende võõrkeeleskus on väga heal tasemel ja inglise keeles jõuavad raamatud kiiremini lugejateni, kõike huvipakkuvat ei jõuta nii kiiresti tõlgituna välja anda ja palju jääb üldse tõlkimata.

Venekeelse kirjanduse lugejad hindavad Pärnu Keskraamatukogu kogusid ja loevad meeleldi uuemat kirjandust mis nendeni jõuab, seda näitab ka venekeelsete raamatute laenutuste arvu tõus 2018. aastal.

Oluliselt on vähenenud teadmiskirjanduse laenutamine. Tundub, et suure osa sellise kirjanduse vajadustest katab lugejatel Internet. Guugeldades leiab paljud vastused kiiremini ja ka andmed on tihti värskemad kui trükitud väljaannetes.

Vähenenud on ka ajakirjade laenutuste arv. Jällegi lõpetasid ilmumise mõned ajakirjad, mis olid juba lugejate poolt omaks võetud ja rohkelt laenutatavad. Kuna kõige värskem ajakirja number on enamasti ainult kohalikeseks, viib ka see laenutuste arvu alla. Endiselt on kõige laenutatavamad nädalikirjad Naisteleht ja Kroonika, neile järgneb käsitööajakiri Burda. Rõõmu teeb ka populaarteaduslike ajakirjade Imeline Ajalugu ja Imeline Teadus populaarsus.

Lauamängude laenutamine on jätkuvalt tõusuteel, populaarsemad mängud on pidevalt välja laenutatud.

Oluliselt on Pärnu Keskraamatukogus suurenenud kohallaenutuste arv, neid loendatakse valikstatistika nädalatel.

Kasvanud on Pärnu Keskraamatukogu infopäringute arv, selle võib olla tinginud õpilaste suurem informeeritus teabekirjanduse osakonna olemasolust ja võimalusest abi küsida referaatide ja aastatööde tegemisel. Oma osa on andnud kindlasti ka õpilastele infootsingu tundide korraldamine.

Mõned näited 2018. aastal esitatud infopäringutest:

Abituriendi aastatöö dissidentlusest ja raamatute keelamisest Eestis; kodulooline e-päring Viimsi kandist - artikleid ajakirjast „Eesti Kalur” (saadetud pdf-failidena); kodulooline päring - fotod ja artiklid Aia tn 8 hoonest Pärnus; arvustusi ja artikleid mängufilmi „Hukkunud Alpinisti hotell” kohta; Mozarti 7. sümfoonia loomise lugu; muusikavormide analüüs renessansiperioodi muusikas; muusikaõpetuse ajalugu eesti haridusloos; Eesti viiulimeistrid; Eestis toodetud klaverid ja Eesti klaverivabrikud jne.

Aktiivselt kasutatakse raamatute broneerimise ja järjekorda panemise võimalust. Võib öelda, et pea igale saabunud uudisteosele, mida on meedias reklaamitud, tekib algul järjekord.

4.3 RVL teenindus

2018. a kasvas RVLi teel välja laenutatud teavikute arv. Pärnu Keskraamatukogu koos haruraamatukogudega laenutas välja 686 teavikut (sh. 339 keskraamatukogu RVL välja), teistest raamatukogudest tellisime 360 teavikut (keskraamatukogu tellis sisse 25 teavikut). Suurimad RVLi tellijad meilt on Pärnu maakonna raamatukogud, Lääne Maakonna Keskraamatukogu ja Hiiumaa raamatukogud.

Maaraamatukogudes toimub RVLi koostöö mitmel tasandil. Tellimuste täitmised on toimunud käest-kätte, kohtumistel kolleegidega, Pärnu Keskraamatukogu kaudu ja ka posti teel. Tellimusi oma valla raamatukogudest vahendavad ka vallatöötajad, kes liiguvad teeninduskeskuste vahet. Põhja-Pärnumaal on võetud eesmärgiks koordineeritud ja regulaarse raamatukogude vahelise laenutuse korraldamine, sest soovitakse veelgi rohkem laenutada RVLi teel teistest valla raamatukogudest, aga puudub sobiv transport ja inimene, kes seda pidevalt teeks.

4.4 Laste- ja noorteteenindus

4.4.1 Laste-ja noortekirjanduse komplekteerimine

Pärnu Keskraamatukogu suurendas noortele mõeldud raamatute eksemplaarsust. Kui mõni raamat osutus populaarseks, siis telliti seda hiljem juurde.

Pärnu Keskraamatukogu korrastas lasteosakonna kogusid venekeelse ilukirjanduse osas. Mahakandmisele läksid nii sisu kui välimuse poolest vananenud teavikud. Et vene keeles lugevate laste arv on kahanenud, tahame väärtuslikku ruumi otstarbekamalt ja tänaseid lugejagruppe kõnetavalt kasutada. Ees seisab venekeelse liigi- ja lastekirjanduse korrastamine ja mittevajalike teavikute mahakandmine. Jooksvalt vaatame igal aastal üle lasteosakonna kõik kogud mahakandmise, uuendamise, järelkomplekteerimise ja paigutuse osas. Lisaruumi vajas ka suurenev lauamängude kogu, mis perede poolt head tagasisidet ja üha suurenevat kasutamist leiab. Suurenenud on ingliskeelsete raamatute arv.

Ranna haruraamatukogus tehti ka sel aastal koolikirjanduse järelkomplekteerimist. Paljud koolinimekirjades olevad raamatud olid lagunened, määratud ja need asendati uute väljaannetega. Samuti suurendati soovituslikes nimekirjades olevate raamatute eksemplaarsust nii palju kui ruumipuudus vähegi võimaldas. Ranna raamatukogu on Raeküla ja Mai kooli ja Koidula Gümnaasiumi lähim raamatukogu ja koolikirjanduse nimekirjades olevad teavikud on pidevas ringluses ja ka tihti otsas.

4.4.2 Laste-ja noorte raamatukogu kasutamine

Tabel 6

Rmtk	Lug-d 2017	Lug-d 2018	Muutus (+/-)*	Külast-d 2017	Külast-d 2018	Muutus (+/-)*	Laenut 2017	Laenut 2018	Muutus (+/-)*
Linna/ma ak. rmtk	6614	7699	+1085	91226	117731	+26505	78931	82042	+3111
Sh keskk	3119	4677	+1558	39846	72174	+32328	40760	51795	+11035

Laste ja noorte lugemus on suurenenud 25 Pärnumaa raamatukogus.

Oluliselt suurenes Pärnu Keskraamatukogu laste- ja noorte külastuste ja laenutuste arv. Lisaks keskraamatukogu lasteüritustele tehakse ka uutes harukogudes neid palju ja siit tulenebki laste külastuste arvu hüppeline kasv.

Pärnu Keskraamatukogu lasteosakond toetab erinevates vanusegruppides laste, noorte ja lastekirjandushuviliste täiskasvanute raamatuhuvi. Tihe ürituste programm toob raamatukokku uusi raamatuhuvilisi ja aitab igapäevaselt lugemiskultuuri süvendada. Rõõmu teeb, et vabal päeval tullakse raamatukokku kogu perega. Väga populaarne on jaanuaris, raamatukogu sünnipäevakuul, toimuv perepäev ja iga-aastased jõuluüritused. Aga ka teisipäevane lugemiskoerale lugemine, kolmapäevane Mürakarukool, suvemäng ja mitmed muud ettevõtmised.

Lasteosakonda külastavad ka raamatuhuvilised lasteaija- ja üldhariduskooliõpetajad ning Pärnu erinevate huvikoolide ringijuhendajad, kelle teema- ja faktipäringutele lasteosakonna töötajad vastuseid otsivad.

Libatse lasteaed-alkkoolis on kahanenud laste arv miinimumini (koolis 10 õpilast) ning see kajastub ka raamatukogu kasutamises.

Lõpe raamatukogu kasutamine suurenes seetõttu, et raamatukogu kolis koolimajja. Lapsed pääsevad vahetundide ajal koolimajast otse raamatukokku.

Häädemeeste ja Sindi raamatukokku jõudsid heategevusfondi Aitan Lapsi, Eesti Kunstiakadeemia, Eesti Lastekirjanduse Keskuse ja Plaat Detail OÜ koostöös valminud erilised laste lugemiskeskused. „Rampsu raamatukogu“. Uued riulid võeti laste poolt hästi vastu ja paljud lapsed ütlevad, et ka kodus võiks sellised riulid olla.

Võiste raamatukogus paigutati noorteraamatud eraldi riulile, see samm on noortelt positiivset vastukaja saanud.

4.4.3 Laste-ja noorteteenindus, s.h lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine.

Pärnu Keskraamatukogu lasteosakond teenindab igapäevaselt lapsi ja noori alates beebiealistest kuni teismeliste noorteni. Väga populaarne on 1,5-4 aastastele lastele ja nende peredele mängulist ja muusikalist tegevust pakkuv Mürakarukool, mis alustas tegutsemist 2012. aasta emakeelepäeval. Selle kooli „vilistlased” on usinad laenutajad, kes raamatukogu iseenesestmõistetavalt vahvaks kohaks peavad. Mängupooltundi juhendab muusikaõpetaja Katrin Hildunen-Alvela.

Pärnumaa raamatukogud on osalised Eesti Lastekirjanduse Keskuse ja Kultuuriministeeriumi ühisprojektis „Pisike puu“, kus kõik Eestis sündivad lapsed saavad kingiks raamatu. Linna ja valdade pidulikel nõ lusikapidudel annab raamatu peredele üle raamatukogu esindaja. Paljud raamatukoguhoidjad on öelnud, et see on hea võimalus raamatukogu tegemistest vastsetele lapsevanematele rääkida.

Koostöös Pärnu linna lasteaiaõpetajate keskkonnakasvatuse aineühendusega sai juba 13. korda teoks kogu linna lasteaedade loometööde näitus, seekord pealkirja „Mina elan Eestimaal” all.

Abiks köitva raamatu leidmisel on arvukad raamatunäitused ja väljapanekud. Raamatunäitustest väärivad eraldi väljatoomist “100 lasteraamatutegelast hõiskab: „Elagu Eesti!”, „Igaüks teeb isemoodi kunsti”, lapsi suvisesse Eesti loodusesse kutsuv „Roheline on nüüd moes”, maailmaavastuslikele küsimustele vastuseid pakkuv „Kas seenel on soe, kui kübar on peas?”. Näitustega tähistati ka kunstnik Regina Lukk-Toompere ja kirjanik Lehte Hainsalu sünnipäeva ja Eno Raua, Ellen Niidu ning Venda Sõelsepa sünniaastapäeva. Väga populaarseks kujunes suvine väljapanek jalgpallist, jalgpalluritest ja jalgpallijuttudest (Pärnu Keskraamatukogu).

Pärnu Keskraamatukogus aitab raamatutega tutvust teha ja lugemisharjumusi kujundada Karude jututuba, kuhu oodatakse 5-8 aasta vanuseid raamatusõpru. Laupäevastel kohtumistel lasteosakonna jutunurgas loevad ja jutustavad raamatukoguhoidjad või jututoa külalised lastele lugusid ja kutsuvad neid kaasa arvama ja kaasa tegutsema. Veebruarikuus oli jututoa külaliseks vabatahtlik Vallo Visnapuu, kes oma lastele juba hea hulga lugusid ette lugenud. Oleme teinud järelepärimisi lasteaiaõpetajate seas, et nende abiga teisedki esinemisgeeniga lapsevanemad koos oma pere laste ja nende lasteaialastest sõpradega Karude jututuppa lugema ja jutustama tuua.

Lugemisharjumuse kujundamiseks on paljudes Pärnumaa raamatukogudes väljamõeldud lugemisprogrammid. 2017/2018 õppeaastal oli Libatse lastel võimalus osaleda lugemisprogrammis „Loeme siilile okkad selga“. Kokkuvõttes näitasid, et mängulised lugemisprogrammid motiveerivad lapsi lugema küll. 2018/2019 aastal alustati uue programmiga „Loeme ümbrikud punni“. Ka Tõstamaa raamatukoguhoidja märgib, et võistlusmomendiga („Loeme puud lehte”) on laste lugemine usinam.

Suvel mängisid Pärnu Keskraamatukogu lasteosakonna külastajad otsimismängu „Otsi Pärnu üles”. Lisaks vigurküsimuste otsimisele ja äraarvamisele osales iga tubli otsija loteriis, kus auhinnad samuti Pärnu-teemalised olid. Suvemäng täiendas ja värskendas mängijate Pärnu-teadmisi ning ärgitas leitud teadmisi hiljem linnaruumis üle kontrollima.

Pärnu Keskraamatukogu lasteosakond osales juba viiendat aastat venekeelse „Tähekesse“ projektis. Erinumbrid said kingituseks kõik Tammsaare Kooli esimese klassi lapsed. Raamatukokku kutsuti külla keelekümblusklassi lapsed. Koos loeti „Tähekesse“ lugusid ja räägiti raamatukogust ning raamatutest ja vaadati raamatunäitusi.

Paikuse raamatukogus oli põhirõhk lasteajakirjade tutvustamisel. Raamatukokku telliti mitu numbrit Tähekest, Imelist Maailma ja ajakirja Hea Laps. Igal kuul koostati ajakirjade põhjal viktoriinid ja loositi osalejate vahel välja raamat. Igakuiselt toimusid temaatilised mõtterallid ja igal nädalal Lugemispesa ring algklasside õpilastele, kus loeti, tutvuti kirjanikega, meisterdati, mõistatati ja nuputati. Toimus kaks teemanädalat algklasside õpilastele - Kaisukaru nädal ja Päkapikunädal, mis olid väga menukad ja said ülimalt positiivse tagasiside.

Sindi raamatukogus käib XVI hooaega koos laste lugemisklubi Lugemistuhin. Igal esmaspäeval on lastekirjanduse toas koos kümnekond last, kes loevad, meisterdavad ning laenutavad ka raamatuid.

Tänu koostööle Eesti Abi- ja Teraapiakoorte Ühingu oli Pärnu Keskraamatukogu külastavatel lastel jätkuvalt võimalik lugemiskoerale ette lugeda. Lugemiskoerad olid kannatlikud ja heatujulised kuulajad erinevas vanuses ja erineva lugemisoskusega lugejatele. Raamatukogu külastas iganädalaselt üks koeratiim. Lapsi olid aitas kuldsed retriiverid Chuck ja Lex koos oma juhtide Rita ja Romek Kosenkraniusega.

Sügishooaega alustati uue lugemispassiga, mille motoks on „Lugemine käppa!“. Oktoobrikuu ühel laupäeval oli lastel ja kõigil huvilistel võimalus osa võtta Pärnu teraapia- ja lugemiskoorte hooaja avaüritusest, kus kohtuti viie erineva koeratiimiga, saadi teada palju tervise- ja koeratarkusi ning isegi võimeldi koos koeraga.

Kõmsi raamatukogus jätkus raamatukogukoera kasutamine laste lugemise innustamiseks. Koer on läbinud kuulekuskoolituse. On kõigi lastevanemate kirjalik nõusolek lapse osalemise kohta projektis ja pedagoogide vaimustatud nõusolek, rääkimata lastest. Koer käib külas kaks korda kuus ja 4 last loevad igaüks 15 minutit koerale ette, lisaks koeraga mängimine, paitamine.

Sauga raamatukogus oli koolieelikutel võimalik kohtuda pimedate teraapiakoera Pimmuga, kohtumise käigus õpiti tundma ka vaegnägijate võimalusi raamatuid lugeda.

Suigu raamatukogupäevade üheks toredamaks ürituseks oli teraapiakoeratiimide külaskäik. Külas käisid Chuck ja tema peremees Romek. Tegemist oli tõeliselt eriliste külalistega, keda väga oodati. Sindi lapsed osalevad lugemiskoorte programmis „Lugemine käppa“. Kõik raamatukogud, kus teraapia- ja lugemiskoerad käivad, kiidavad koerte positiivset mõju laste lugemisoskuse paranemisele ja lugemishuvi tekkimisele. Oleks vaid koeratiime Pärnumaal rohkem!

Heaks teeviidaks raamatute valikul on ka Eesti Lastekaitse Liidu, Eesti Lastekirjanduse Keskuse ja ERÜ koostööna valmiv iga-aastane heade laste- ja noorteraamatute nimekiri, mille valimisel löid kaasa ka Pärnu Keskraamatukogu lasteosakond ja ilukirjanduse osakond. Hääletamistulemuste põhjal korraldajate poolt välja antud ja raamatukogus välja pandud plakat ning raamatutele kleebitavad märgised on laste poolt alati väga oodatud. Valitud

raamatuid tutvustavad raamatukogud läbi väljapanekute. Kõige selle tulemusena leiavad hea raamatu üles ja valivad lugemiseks välja paljud lugejad.

Rühma- ja klassikülastuste sihtpunktiks valivad raamatukogu nii linnas kui maakonnas tegutsevad lasteaiad ja koolid koos kõigi seal esindatud vanustega. Hea meelega tellitakse teematunde, oodatakse juhendamist info otsimisel, soovitakse terve maja tuuri koos kõigi Pärnu Keskraamatukogu tegevuste tutvustamisega. Pärnu Keskraamatukokku soovitakse tulla ka mängulisse tundi, kus saaks mõistatada ja meisterdada ning kõige selle käigus tarkusi kõrva taha panna.

Noored laenutavad raamatukogust enamasti kooli kohustuslikku kirjandust, kuid koolikirjanduse kõrval oli väga populaarne ka noorsooromaan, seda eriti tüdrukute seas. Jutt, et noored ei loe, ei vasta tõele. Teismelised lausa neelavad raamatuid. Nad loevad need kiiresti läbi ja varsti tullakse järgmist laenutama. Muidugi on ka selliseid noori, kelle jaoks lugemine on raske töö. Noortega raamatukogus rääkides on välja tulnud, et kui tahame teismelisi raamatute juures hoida, tuleks teha midagi enam kui lihtsalt kohustuslikku kirjandust peale suruda. Noor peab aru saama, et lugemine on meeldiv ajaviide, mitte kohustus. Seega on raamatukoguhoidja ülesandeks üritada leida igale noorele talle sobiv raamat, mis innustaks ka edaspidi lugema.

Raamatud aitavad end reaalsusest välja lülitada, “elada kellegi teise elu“, käia tundmatutes maades ilma kohale minemata. Seega saab öelda, et raamatute lugemine on üks tore enesega olemise aeg, uue info omandamise allikas ning seeläbi kindlasti ka osa eneseavastusest.

Jätakuvalt sooviti lugeda eakohastest probleemidest ja kuidas neid lahendada. Teemadeks on enamasti suhted, kool, narkootikumid, alkohol ning iseseisvumine. Loeti ka fantaasiaraamatuid, kuid võrreldes eelmiste aastatega tunduvat vähem.

Ikka napib kirjandust, mis kajastaks poiste probleeme.

4.4.4 Laste- ja noorteüritused: ülevaade, millised olid põhiteemad ja millised suuremad üritused. LISA 4

Aasta algas XIV Nukitsa konkursiga, millest võttis paralleelselt e-hääletusega osa 672 pabersedeli täitnud last ja noort linnast ja maakonnast. Osavõtjate arvu poolest oli Pärnumaa vabariigis Tallinna järel teisel kohal.

Veebruaris toimus Pärnu Keskraamatukogus Pärnu linna ja maakonna koolide viiendate klasside õpilastele raamatukogu ja muuseumi koostöös nutimäng, milles osales 18 neljaliikmelist võistkonda. Samuti korraldas Pärnu Keskraamatukogu traditsioonilise kirjandusliku mälumängu, milles osales 25 kolmeliikmelist võistkonda nii linna kui maakonna koolidest.

3. oktoobril toimus Pärnu Keskraamatukogu saalis maakondlik neljandate klasside ettelugemisvõistlus. Inspireerivateks teemadeks olid seekord Euroopa kultuuripärandiaasta ja Eesti rahvusloom hunt. Ja nii loetigi võistu hundilugusid: pärimus- ja looduslugusid, muinas- ja lastejutte hundist. Võistluse võitja, Kuninga Tänav Põhikoolis õppiv Kärolin Peterson, esindas Pärnumaad 20. oktoobri lõppvõistlusel Eesti Lastekirjanduse Keskuses, kus ta tuli auhinnalisele kolmandale kohale.

Eesti Kirjanike Liidu ja Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu koostöös jõudis 7. novembril Pärnumaale lastekirjanike tuur. Pärnu Keskraamatukogus ja Pärnu-Jaagupi raamatukogus kohtusid lastega Kertu Soans, Reeli Reinaus ja Heiki Vilep.

Sauga laste hulgas on menukas Öölugemine, mis toimus koos Sauga Avatud Noortekeskusega. Soovijaid on alati rohkem kui kohti. Öölugemisel kohtuti kirjanik Reeli Reinausiga, tavapäraselt mängiti pimedas majas orienteerumismängu, mille käigus pidid osalejad otsima üles ja lahendama ära mitmeid kirjandusega seotud ülesandeid. Ööbiti raamatukogus ja noortekeskuses.

Võiste lapsed kohtusid Marko Kalduri ja Valge Tähekiirega; Treimanis ja Kilingi-Nõmmes kohtuti Markus Saksatammega, Ares Mika Keräneniga, Saugas Sass Hennoga. Pärnu Keskraamatukogus käis lastega kohtumas Priit Põhjala.

Maapiirkonnas on lasteüritusi lihtsam korraldada neil raamatukogudel, kelle piirkonnas on kool või lasteaed.

Are põhikoolis asuvas laenutuspunktis on suurepärase võimalus lasteüritusi korraldada. Õpilastel on küll tihe ajakava, koolis toimub väga palju erinevaid sündmusi, aga õpetajad on alati positiivselt raamatukogu poolt pakutavasse suhtunud. Õpetajad on soovinud ka enne olümpiaade ja viktoriine ülevaateid aasta jooksul toimunud või toimuvatest kirjanduslikest sündmustest. Tavaliselt on ikka nii, et peale kohtumist kirjanikuga või raamatut tutvustavat üritust laenutatakse jutuks olnud raamatuid rohkem. Traditsiooniks on kujunenud raamatukogupäevade ajal algklassidele lugemiskonverents, mis hõlmab ettelugemisvõistlust või mõnda omaloominguvormi ja muid tegevusi (esitlusi, ettekandeid jne.), mis on pühendatud kas kirjaniku või raamatu juubelile. Uue tegevusena lisandus 2018. aastal Are kooli mälumängude läbiviimine. Igas kuus toimub kaks mängu – noorematele ja vanematele. Sügisel toimus 6 mälumängu. Eriliseks kujunes „Nutikate murumäng” Are kooli laagris vabas looduses ja tervele koolile korraga.

Libatse raamatukogu ja lasteaed-alkool koostasid veebikogumiku „100 sõna lapsesuust“. Selle tarvis koguti kogukonnast kokku 100 mudilaste öeldud sõna, mille põhjal valmisid Libatse kooli õpilaste joonistused. „100 sõna lapsesuust“ koosneb sõnadest, mida muidu olemas ei olekski, kui lapsesuu neid nii öelnud ei oleks.

Paljud raamatukogud tunnustavad oma tublisid lugejaid – enamasti saavad lapsed tänukirja ja raamatu.

4.5 Erivajadustega sihtrühmade teenused

Tabel 7

Koduteenindus	Kordade arv	Teenuste arv	Kasutajate arv
Pärnu Keskraamatukogu	208	208	29
Aruvälja hrk	29	29	3
Jõõpre hrk	16	16	1
Lindi hrk	18	18	2
Tõhela hrk	7	7	1

Tõstamaa hrk	4	4	2
Are raamatukogu	4	4	2
Häädemeeste raamatukogu	56	56	16
Kabli hrk	16	16	4
Massiaru hrk	10	10	1
Kilingi-Nõmme raamatukogu	10	10	3
Lääneranna raamatukogu	50	50	11
Saulepi hrk	31	31	5
Varbla hrk	3	3	1
Vatla hrk	11	11	2
Virtsu hrk	5	5	2
Surju raamatukogu	48	48	3
Tori raamatukogu	5	5	3
Uulu raamatukogu	220	220	5
Vihtra raamatukogu	21	21	5
Võiste raamatukogu	17	17	2
Vändra raamatukogu	5	5	2

Tabel 8

Teenused teistele asutustele	Ürituste arv	Osavõtjate arv
Jõõpre Hooldekodu	2	8
Surju Hooldekodu Videvik	20	39
Pootsi Hooldekodu	2	12
Varbla Hooldekodu	14	9

Pärnu Keskraamatukogu pakub koduteenindust lugejatele kes ei saa tulla raamatukogusse kohale, kuid soovivad kasutada meie kogusid. Soovijaile viiakse eelnevalt tema soovil välja otsitud raamatud koju üks kord kuus. 2018. aastal kasutas teenust 20 lugejat kes laenasid keskmiselt 8 raamatut korraga. 2 lugejat laenasid lisaks ka ajakirju. Haruraamatukogudest pakkusid koduteenindust Aruvälja, Jõõpre, Lindi, Tõhela ja Tõstamaa raamatukogud.

4.6 Raamatukogu kui kohalikku pärandit jäädvustav, elukestvat õpet toetav ja vabaaja võimalusi pakkuv kultuurikeskkond

4.6.1 kohalikul tasandil

Pärnu Keskraamatukogu kohalike koostööpartnerite nimekirja lisandus 2018. aastal Pärnumaa Ühistranspordi Keskus. Kevadel avati pidulikult Pärnu uus bussijaamahoone, kus on olemas spetsiaalne raamaturiiul „Rändaja raamatukogu“, kuhu teelised saavad jätta teistele raamatuid ja leida endale midagi huvitavat. Selle eest, et riivil ikka raamatuid oleks, hoolitseb ka Pärnu Keskraamatukogu. Raamaturiiul on reisijate hulgas ääretult populaarseks osutunud.

Sügisest toimuvad Pärnu Keskraamatukogus koostöös Õdede Liidu Pärnu esindusega terviseleengud, avaüritusel rääkis nahaarst Tiina Toomson naha tervishoiust. Loengud toimuvad kord kvartalis. Kord kuus toimuvad ka muusikaklubi loengud – 2018. aastal pakkusid huvitavaid kohtumisi Anne Adams, Cätlin Mägi, Aimar Ventsel jt.

Jätkuvalt on Pärnu Keskraamatukogu armastatud näituste koht. Koostöös Pärnu Kunstikooli, Pärnu linnavalitsuse, Paikuse Huvikooli, Pärnus tegutsevate kunstnikega on raamatukogus alati vaatamiseks kaunid näitused.

Raamatukogupäevade ajal toimunud üritusel „Tuntud inimene raamatukogus“ proovisid Pärnu Keskraamatukogus raamatukoguhoidja ametit linnapea Romek Kosenkranius, abilinnapea Rainer Aavik ja Pärnu Postimehe tegevtoimetaja Lauri Habakuk. Aruvälja raamatukogus laenutas raamatuid Aili Elend, Aruvälja lasteaija juhataja; Häädemeestel Pärnumaa kirjanik M. Peterson, Kaismal Põhja-Pärnumaa valla haridus- ja kultuuriosakonna juhataja Tarvi Tasane, Saugas ansambli „Sibyl Vane“ solist Helena Randlaht, Sindis muuseumi juhataja Heidi Vellend, Väandras volikogu liige Jaanus Rahula, Tõstamaal piirkonna konstaabel Signe Laasi. Võiste raamatukogus said kõik Tahkuranna lastealgskooli õpilased raamatukoguhoidja ametit proovida.

Maaraamatukogud on tihtipeale koduloo-uurijate kokkusaamiskohad ning raamatukoguhoidjad nende ettevõtmiste eestvedajad. Libatse raamatukokku on loodud Edasi kolhoosi teemaline ajaloonurk, kus on huvilistel võimalik tutvuda fotode, aukirjade, perioodika väljavõtete, sümboolika ja digiteeritud filmidega. Facebooki lehega „Edasi kolhoosi ajalugu“ on 2018. aasta lõpuks liitunud 493 huvilist. Aruvälja raamatukogu raamatukoguhoidja koostöös Aruvälja Külaseltsiga kirjutasid rahataotluse projekti Kohaliku Omaalgatuse programmi ja said toetust mälestuspinkidele külalauliku Martin Soobergi 180. sünniaastapäeva tähistamiseks ja rahvatantsuõpetaja Elma Killingu 80. juubeliks. Need on inimesed, kes on jätnud jälje kogukonna inimeste hinge.

Kõmsi raamatukogu juhataja organiseeris koostöös MTÜ Hanila toetusgrupiga Hanila kiriku pikihoone põranda ja torniukse restaureerimise. Koostöö Hanila koguduse ja Kõmsi külaseltsiga on aidanud kaasa Hanila kiriku taastamisele. Rüstatud kirikust on saanud kogukonnale vajalik ja väärikas koht kultuurisündmuste korraldamiseks.

Are Infokirjaoskuse päeval „Kohalik kultuuripärand raamatukogu kaudu tuttavaks“ tutvustati soovijatele Are topoteeki ja selle kasutamist ning eakamad inimesed said vaadata esitlust suurelt ekraanilt. Varamu täieneb pidevalt ja aasta lõpuks oli topoteegis 1039 fotot ja dokumenti.

Uulu raamatukogus toimus igal kolmandal neljapäeval koduloolaste klubiõhtu "Ajaradadel"; Tori kodulooringis olid teemadeks „Ise kirjutan oma loo...“, „Toris oli see niimoodi... (murrak, jõulud, rätsepad jne)“, jutusari „Huvitavaid inimesi meie ümber“. Võiste raamatukogu kodulooring on aktiivselt tegutsenud juba seitse aastat. Jõõpre raamatukogus toimus mitmeid koosviibimisi kolhoosiaegse ajaloo jäädvustamiseks koos raamatu koostajaga, kes kogus selleaegset informatsiooni, mida siis raamatuna välja anda. Pärnu-Jaagupi raamatukogus käib kord kuus koos koduloohuviliste seltskond, kellele tutvustatakse koduloo- ja ajalooalast kirjandust.

Mälumänge korraldavad ja küsimusi koostavad Sauga, Urge, Are, Tori, Tootsi, Saulepi raamatukoguhoidjad. Pärnu Keskraamatukogu korraldas kirjandusliku mälumängu Pärnu linna ja maakonna koolidele.

Kohtuti kirjanikega - Heli Künnapas ja Margit Peterson (Lavassaare), Heli Künnapas (Uulu, Virtsu, Varbla), Mari Sajo (Sindi), Kõmsis kodukandi noore kirjutaja Anni Peaga. 23. veebruaril rääkis Mathura Pärnu Keskraamatukogus Eestimaast ja eestlusest. Hendrik Relve esines Saugas, Jaak Eamets Urgel ja Sindis.

Paikusel hakkasid raamatukogus õhtuti toimuma iganädalased inglise keele kursused täiskasvanutele. Pärnu Keskraamatukogu saksa lugemissaalis käib kaks korda kuus koos saksa keele vestlusring.

Oktoobris taaskäivitati Pärnu Keskraamatukogus raamatuklubi – initsiatiiv oli kahepoolne. Kokkusaamiste vastu tundsid huvi nii lugejad kui raamatukogu töötajad. Iga kuu teisel neljapäeval kogunevad lugemishuvilised, et arutleda loetud raamatute üle, koos valitakse ka teema, mille üle järgmisel kohtumisel arutletakse. Esimesel kokkusaamisel räägiti raamatutest, kus juttu raamatuklubidest. Sauga raamatukogus käib koos kirjandushuviliste selts Luule. Näiteks külastati koos Pärnu muuseumi näitust „Made in Pärnumaa“, oma luulet käis lugemas Jaak Känd, Euroopa kultuuripealinna Vallettat, Maltat ja Sitsiiliat tutvustas Urge raamatukogu juhataja Liivia Koolme. Varbla raamatukogus käib 2 korda kuus koos „Kirjanduslik jututuba“; Pärnu-Jaagupi kirjandusklubis tutvustati leedu kirjanike teoseid, baltisakslaste meenutusi Eestist jm. Traditsioonilisel Vändra valla aktiivsete lugejate ekskursioonil külastati Alatskivi lossi, Alatskivi raamatukogu, tutvuti „Sibulatee“ äärsete vanausuliste kommete ja paiga vaatamisväärsustega.

Kasutatud raamatute laada korraldasid Are, Uulu, Sindi, Kaisma ja Surju raamatukogud.

Põhjamaade raamatukogunädalal loeti ette küünlavalgel lasteaialastele, koolilastele ja täiskasvanutele.

Raamatukogude ruume kasutatakse koosolekute ja õpitubade läbiviimiseks, kohtumiseks vallahvaga. Vändra raamatukogu kaminasaal oli aktiivses kasutuses kokku 113 päeval. Kaminasaalis toimusid ansambel Linnutaja proovid, joogatunnid, fitnessi treeningud, saali kasutati koosolekuteks, koolitusteks, esitlusteks jne.

Sindi raamatukogus on igal teisipäeva hommikul kell 11.00–13.00 käsitööõpiring, kus juhendajaks vabatahtlik. Soovijad saavad laenutada ja vaadata käsitööraamatuid ja ajakirju ning saadud ideed ka ellu rakendada. Iga teisipäeva õhtul kogunevad raamatukokku Sindi käsitööringi liikmed, et 2-3 tundi näputööd teha.

Surju raamatukogus alustas tegevust keraamika õpituba ja kahes õpilaste õpitoas valmistati taaskasutusmaterjalidest jõulukaunistusi ja kaunistati piparkooke. Õpitoad jätkuvad ka 2019. aastal ja toimuvad kord kuus. Tore on see, et pärast esimest õpituba pole vaja olnud rohkem reklaami teha ja kohal käivad ka hooldekodu elanikud koos tegevusjuhendajaga. Heategevusmüügil „Teeme koos õpilastega head!” oli lisaks traditsioonilisele käsitööle müügil kooliõpilaste käsitöö, mille tulu läks Surju hooldekodule.

Täiskasvanud õppija nädalal oli fookuses inimese elukestev õppimine ja enesetäiendamine Selle raames toimus näiteks Libatses Mercedes Merimaa praktiline õpituba „Taimede hapendamine ja hoidistamine“, raamatukoguhoidja juhendamisel õpiti näpunööri punuma. Kohaliku aiandusspetsialisti juhendamisel õpiti vitspunutist. Surju ja Vahenurme raamatukogus kuulati loengut „Nutikas koristamine”; Sindis viis harrastuskokk läbi kokakursuse "Prii valgest jahust" ja Surjus oli menukas hoidistepäev „Hoidised purgis ja pudelis”. Vahenurme raamatukogus toimus kaks töötuba, kus valmistati küünlaid ja seepe.

Paikuse raamatukogu osales eestvedajana koostöös Paikuse põhikooliga vanapaberi kogumise projektis „Vanapaber ei ole praht“. Koguti 10 tonni vanapaberit, saadud raha eest soetati raamatukokku uuemat lastekirjandust.

4.6.2 riiklikul tasandil

Erialaselt osalevad Pärnumaa raamatukoguhoidjad aktiivselt ERÜ töös – Pärnu Keskraamatukogu on ERÜ toetajaliige; ERÜ juhatuses on 3 Pärnumaa raamatukoguhoidjat. Lisaks on Pärnumaalt ka ERÜ lasteraamatukoguhoidjate sektsiooni juhataja ja Pärnumaa raamatukoguhoidjad on esindatud ERÜ maaraamatukogude sektsioonis.

Sauga raamatukogu juhataja oli ERÜ üleriigilise koostööprojektide konkursi „Raamatukogumuuseumid-noored“ projektijuht.

Pärnu-Jaagupi raamatukogu juhataja on Eesti kodu-uurimise seltsi juhatuse liige ja koordineerib ka Pärnumaa Koduloolaste Seltsi tegevust.

Pärnumaa raamatukogud osalesid ka ERÜ maaraamatukogude sektsiooni EV100 kingituses: loeme 100 tundi Eestile.

Pärnu Keskraamatukogu turundusjuht osales ETKA ANDRASE konkursi „Aasta Õppija“ Pärnumaa ja vabariiklikus žüriis.

Eesti 100. sünnipäeva eel tegi Pärnu Keskraamatukogu ERÜ listis kõigile Eesti raamatukoguhoidjatele üleskutse kanda riigi sünnipäevanädalal rahvarõivaid, et rõõmustada nii ennast kui lugejaid. Ettepanek võeti väga hästi vastu ning sajad raamatukoguhoidjad rõõmustasid oma lugejaid rahvariietes. Kauneid pilte saab vaadata ERÜ Facebooki kontol.

4.6.3 rahvusvahelisel tasandil

Pärnu Keskraamatukogu osaleb septembrist 2018 maini 2019 NordPlus projektis „Age should not Be a Limit: Teaching Digital Skills for Elderly People“. Projektis osalevad Pärnu Keskraamatukogu, Tammiste Hooldekodu, O. Lutsu nimeline Tartu Linnaraamatukogu Eestist; Tampere linnaraamatukogu Soomest; Utena ja Vilniuse keskraamatukogud Leedust. Projektikohtumistel tutvume erinevate asutuste koostöövõimalustega eakatele digioskuste õpetamisel ja erinevate riikide edulugudega sel teemal. Esimene projektikohtumine toimus Eestis (Pärnus ja Tartus), detsembris tutvuti Tampere raamatukogu ja sotsiaalasutustega.

Paikuse raamatukogu osales koos Paikuse põhikooliga rahvusvahelises projektis „Go for Literacy“, mis on lugemisega seotud Erasmus+ projekt. Projekt kestab kaks aastat ja selle käigus on toimunud projektikohtumised Saksamaal ja Prantsusmaal. Külastatud on erinevaid koole ja raamatukogusid. Põhirõhk on lugemisel, noored erinevatest riikidest loevad samu raamatuid inglise keeles ja analüüsivad neid. Täiskasvanud analüüsivad ja arutlevad erinevate lugemismetoodikate teemadel.

Olulised on ka kogemused, mis saadakse välismaa raamatukogusid küllastades – nädal pärast avamist külastasid Pärnu Keskraamatukogu teeninduse peaspetsialist ja turundusjuht Helsingi Oodi raamatukogu. Õppereisil Valgevenes külastasid Pärnu Keskraamatukogu direktor, maateeninduse peaspetsialist ja muusikaosakonna raamatukoguhoidja Valgevene rahvusraamatukogu ja rahvaraamatukogusid.

Treimani raamatukogu külastasid Läti kultuuritöötajad. Sidemed on Salacgriva ja Ainaži raamatukogudega.

4.7 Raamatukogu koolituskeskusena kasutajatele.

Enamus Pärnumaa raamatukogusid juhendab oma kasutajaid digimaailmas ning viivad läbi ka individuaalseid ja rühmakoolitusi. Peamisteks teemadeks on olnud ID-kaart ja selle kasutusvõimalused Internetis, sertifikaatide uuendamine. Rühmakoolituste üheks teemaks on olnud Googli konto (postkast, manuste lisamine e-kirjale, salvestamine, koopiad, riigiportaal eesti.ee). Individuaalkoolituse teemadeks on pangatehingud, tuludeklaratsiooni täitmine, erinevad taotlused, digiallkirjastamine, autojuhi tervisetõendite vormistamine. Digikoolitusi vajavad enam pensionärid.

Lugejatele on laenutustöö käigus tutvustatud reserveerimise ja pikendamise võimalusi, mida raamatukoguprogramm pakub. Koolitused lastele toimuvad peamiselt raamatukogutundidena.

Pärnu Keskraamatukogu viib juba mitmendat aastat läbi infootsingukoolitusi, mille sihtrühmad on Pärnu linna ja maakonna koolide 7.-12. klasside õpilased. 2018. aastal viidi läbi 25 infootsingu tundi, milles osales kokku 241 õpilast. Tunnid viidi läbi kahe osakonna (teabekirjanduse osakond ja muusikaosakond) koostöös.

Pärnu Keskraamatukogu teabekirjanduse osakonnas saavad huvilised kasutada graafikalauda, 2018. a käis seda uudistamas kokku 44 inimest, kes on vajanud ka juhendamist. Elukestvat õpet toetame nutiabi päevadega seniorlugejatele. Septembrist maini pakume kord kuus nutiabi lugejatele kes ei tule toime oma nutiseadmetega või süle- ja lauaarvutiga või on neil tekkinud lihtsalt küsimusi millele ise vastuseid ei leia. Tihti kuuleme, et pereliikmetel pole aega nendega tegeleda ning toiminguid aeglaselt ja rahulikult selgitada. Keskraamatukogu muusikaosakond viib jätkuvalt läbi kasutajakoolitusi Pärnu linna ja -maakonna muusikaõpetajatele.

4.8 Raamatukoguteenuse turundus ja väljaanded

Tuleb tunnistada, et Pärnumaa raamatukogud on oma tegemistega kenasti nõ pildil. Tihti kirjutatakse nii Pärnu Keskraamatukogu kui külaraamatukogude tegemistest Pärnu Postimehes. Ka vallalehtedes on raamatukogude info kajastatud.

Kõigil Pärnumaa raamatukogudel oma kodulehte ei ole, info on leitav valla kodulehelt. Nii mitmedki raamatukogud (Võiste, Häädemeeste, Are jt) annavad raamatukogu tegemistest

teada blogikeskkonnas. Jätkuvalt on operatiivseim ja parim viis info edastamiseks sotsiaalmeedia – Facebook ja Instagram.

2018. aasta oktoobris valmis ka Pärnu Keskraamatukogu uus [koduleht](#), mis on kasutajasõbralik ja kaasaegne ning info vajalike teenuste kohta on kergemini leitav kui vanal kodulehel.

Jätkuvalt on olulisteks teavituskanaliteks maaraamatukogudele kaupluste, rahvamajade, bussipeatuste ja koolide teadetetahvlid.

2017. aastal Pärnu Keskraamatukogu eestvedamisel algatatud Pärnumaa raamatukogude ajaloo kirjapanek jõudis tulemuseni – novembris 2018 valmis virtuaalnäitus "[Pärnumaa rahvaraamatukogud kuni 31.12.2017](#)".

Surju raamatukoguhoidja koostas ja kirjutas järje raamatule „Ristiküla - killuke Eestimaad”. Raamat valmis endiste ja praeguste külaelanike mälestuste põhjal ning on kingituseks Ristiküla kogukonnale. Esitus toimus Ristiküla kodukandipäeval.

Suigu raamatukoguhoidja on piirkonna külade kultuuriseltsi juhatuse liige, kes koos mõttekaaslastega andis välja raamatu „Suigu piirkonna külade lood ja legendid“

Raamatusse „Jääajast siia ja edasi“ kirjutas Aruvälja raamatukoguhoidja kaks lugu „Ajalookilde Aruväljalt,, ja „Aruvälja raamatukogu“.

Koduloovihiku „Kodulooline töövihik Tori põhikooli õpilasele“ kaasautor on Tori raamatukoguhoidja.

Libatse raamatukoguhoidja koostas valminud joonistuste ja kogutud sõnade põhjal veebiraamatu „[100 sõna lapsesuust](#)“, mis koosneb sõnadest, mida muidu olemas ei olekski, kui lapsesuu neid nii öelnud ei oleks.

Võiste raamatukogu juhatajal valmis Eesti 100. juubeliks näitus „100 hetke meie kodupaiga ajalooost”, mida oli võimalik virtuaalselt vaadata ka raamatukogu blogis ja facebooki lehel. Näitus kajastas 1918-2018 igal aastal ühte paikkonna elule olulist sündmust.

4.9 Andmebaasid.

2018. aastal uusi andmebaase juurde ei ostetud. Pärnu koduloolisse artiklite andmebaasi (kodulugu.ee) lisati aasta jooksul 48 kirjet, andmebaas sisaldas 2018. a lõpuks 46 035 artiklikirjet.

5. 2019. aasta tegevused

2019. a jätkub haldusreformist tulenev raamatukogude töö ümberkorraldamine. Nii mitmeski vallas (Põhja-Pärnumaa, Tori) on pooleli valdade liitmisest tulenevad struktuurimuutused, mis loodetavasti jõuavad järgmisel aastal lõpule. Muutused seisnevad valla raamatukoguhoidjate ametinimetuste ja töötasude ühtlustamises ja ka töökoormuste üle vaatamises ja raamatukogude viimises ühtse juhtimise alla.

Loodetavasti saavad Sindi Linnaraamatukogu ja Tori raamatukogu 2019. aasta sügisel alustada tegevust uutes, raamatukogule sobivamates ruumides.

Jätkub lahenduse otsimine Pärnu Keskraamatukogu Ranna haruraamatukogu ruumidele. Kavas on Lavassaare raamatukogu ruumide sanitaarremont.

Kuigi enamikes Pärnumaa raamatukogudes on kogud korrastatud, on vajalik pidev ja järjekindel töö. Lääneranna valla Läänemaalt ühinenud raamatukogudes on veel inventuurid tegemata ja kogud kriitilise pilguga üle vaatamata ning korrastamata.

2019. jätkuvad tegevused lastega: lugemisprogrammid, uute raamatute tutvustamine ning uute tegevuste pakkumine raamatukogus (3D pliiatsid, Bee- ja BlueBot robotid jm). Täiskasvanutele korraldatakse töötubasid (Pärnu Keskraamatukogu, Kilingi-Nõmme ja Paikuse raamatukogu soetasid paberilõikamise masinad, mille abil saab läbi viia erinevaid töötubasid) ja klubilisi tegevusi (muusikaklubi, raamatuklubid).

2019. aasta on maailma keelte aasta – lisaks saksa keele vestlusringile plaanib Pärnu Keskraamatukogu hakata läbi viima eesti keele õppimiseks keelekohvikuid.

2019. aastal toimub traditsiooniline Pärnumaa raamatukoguhoidjate seminarlaager Lääneranna valla endise Hanila ja Lihula valla aladel, et tutvuda haldusreformi käigus Pärnumaaga liitunud Läänemaa raamatukogudega ja piirkonna kultuuriväärtustega.

Täiendkoolitusi korraldatakse vastavalt 2019. a koolitusplaanile. Kavas on koolitusreis Oodi raamatukokku Helsingis.

2019. aastal tähistab Pärnu Keskraamatukogu oma 110. tegevusaastat, usume et tänu pikale tegutsemisele suudame olla kaasaegsed ning pakkuda oma kasutajatele ja linnarahvale uusi teenuseid kuid sealsamas pakkuda ka kvaliteetset lugemisvara ja häid võimalusi vaba-ajaveetmiseks.

Koostajad:

Maateeninduse peaspetsialist Lenna Eliste
Turundusjuht Krista Visas

Direktor Heinike Sinijärv
/allkirjastatud digitaalselt/

4. märts 2019. a.

LISA 1. Personali koolitus

Raamatukogu nimi	Koolituste arv	Koolitustundide arv (koolituse maht)	Koolituseks kulutatud
Pärnu Keskraamatukogu	46	1610	6130€
Aruvälja hrk	8	57	210€
Audru hrk	6	115	390€
Jõõpre hrk	8	28	85€
Lavassaare hrk	8	27	85€
Lindi hrk	5	28	45€
Paikuse hrk	28	94	385€
Tõhela hrk	6	16	85€
Tõstamaa hrk	8	27	85€
Are raamatukogu	10	46	50€
Häädemeeste raamatukogu	9	63	365€
Kabli hrk	4	13	85€
Massiaru hrk	5	15	70€
Treimani hrk	6	17	85€
Jõesuu raamatukogu	1	4	30€
Kaisma raamatukogu	5	29	30€
Kihnu raamatukogu	2	4	70€
Kilingi-Nõmme raamatukogu	12	128	389€
Tali hrk	4	2	30€
Tihemetsa hrk	4	2	30€
Libatse raamatukogu	8	21	140€
Lääneranna raamatukogu	15	301	664€
Kirbla hrk	4	12	30€
Kõmsi hrk	7	74	163€

Lihula hrk	8	23	88€
Lõpe hrk	4	27	30€
Metsküla hrk	4	12	30€
Saulepi hrk	2	36	70€
Tuudi hrk	4	12	30€
Varbla hrk	3	11	30€
Vatla hrk	5	17	70€
Virtsu hrk	8	77	123€
Pärnjõe raamatukogu	6	31	115€
Pärnu-Jaagupi raamatukogu	13	19	258€
Sauga raamatukogu	9	38	120€
Sindi linnaraamatukogu	27	30	719€
Suigu raamatukogu	8	89	255€
Surju raamatukogu	5	19	140€
Suurejõe raamatukogu	2	8	30€
Tootsi raamatukogu	4	13	30€
Tori raamatukogu	3	6	45€
Uulu raamatukogu	5	14	70€
Urge raamatukogu	17	24	418€
Vahenurme raamatukogu	7	21	166€
Vihtra raamatukogu	2	4	30€
Võidula raamatukogu	1	5	30€
Võiste raamatukogu	9	55	70€
Vändra raamatukogu	4	18	120€

LISA 2. Raamatukogutöötajate avalikud esinemised

Krista Visas (Pärnu Keskraamatukogu):

märts-aprill: ettekanne „Kohtume raamatukogus!“ ETKA Andrase maakondlikel seminaridel raamatukoguhoidjatele (Rakveres, Tartus, Kuressaares, Pärnus, Tallinnas);

Aprill: ettekanne „*How Estonian public libraries are reinventing themselves for the 21st century*“ Riias Läti raamatukoguhoidjate kongressil ja Vilniuses Leedu raamatukoguhoidjate kongressil;

Aprill: osalemine O. Lutsu nimelise Tartu Linnaraamatukogu korraldatud vestlusringis "Milleks tartlastele uus linnaraamatukogu?";

Juunis KUKU raadios ülevaade Pärnu Keskraamatukogu teenustest ja suvistest sündmustest.

Osalemine ETKA Andrase koostöövõrgustikke tutvustavas videoklipis;

Raamatukoguhoidjate kongressi teemaploki „Põhjamaade uue põlvkonna raamatukogud“ moderaator.

Ene Roost (Pärnu Keskraamatukogu): ettekanne „Pillid meie raamatukogus“ Tartu Linnaraamatukogus kogemuspäeval „Asjade raamatukogu“.

Hannely Raestu ja Signe Peeker (Pärnu Keskraamatukogu) esinesid Pärnu linna ja maakonna lasteaiaõpetajate kogemuspäeval. Hannely Raestu rääkis eesti lastekirjanduse suundadest, uutest tulijatest ja kuldsetest klassikutest juubeliaasta Eesti 100 raames. Signe Peeker tutvustas teenuseid ja tegevusi, mida Pärnu Keskraamatukogu lasteaiaõpetajatele ja peredele pakub. Räägiti ka hariduslikest koostööootustest. Selleks päevaks valmis lasteaiaõpetajatele suunatud infovoldik.

Irina Golenkova (Pärnu Keskraamatukogu) ülevaade venekeelsetest lasteraamatutest Pärnu lasteaiaõpetajatele.

Aili Luik (Libatse): ettekanne „Lapsed raamatukogus“ Põlvamaa raamatukoguhoidjate seminaril, mis toimus kogemuskoolituse „Raamatukoguhoidjalt raamatukoguhoidjatele“ sarja raames.

Malle Pajo (Are): ettekanne Pärnumaa raamatukogutöötajate seminarlaagri vestlusringis „Raamatukoguhoidja kui kohaliku pärandi säilitaja ja tutvustaja. Are topoteek“.

Aita Puust (Tori): muuseumiöö loeng „Pidu Toris“; ettekanne Torist pärit naislenduri E. Kalepi eluloost temanimelise mälestuspingi avamisel.

Riita Lillemets (Surju): raamatu „Ristiküla - killuke Eestimaad II“ saamisloo tutvustamine Ristiküla kodukandipäeval ja rahvamajas eakate päeval.

Ülle Toomla (Võiste): emakeelepäeva puhul vanaemade klubi „Tegusad vanaemad“ liikmetele uuema soome kirjanduse ja Vahur Afanasjevi romaani „Serafima ja Bogdan“ tutvustamine.

Ene Heil (Kilingi-Nõmme): ettekanne Juhan Viidingu elust ja loomingust kohalikus kunstisalongis „Kilingi“.

Piia Salundi (Sauga): lühiettekanne „Projektikonkurs „Raamatukogud-muuseumid-noored““ Eesti Raamatukoguhoidjate kongressil Rakveres; tervituskõne ERÜ juhatuse poolt maaraamatukoguhoidja päeval 30. oktoobril Kehtnas; projektikonkursi „Raamatukogud-muuseumid-noored“ lõpuseminari juhatamine 5. detsembril Rahvusraamatukogus.

Rita Raudsepp ja Ene Michelis (Sindi Linnaraamatukogu): raamatukogutunnid teemal „Sürgume eesti muinasjuttudega“ Sindi gümnaasiumi 1.-4. klasside õpilastele ja Sindi lasteaia lastele ja õpetajatele.

Rita Raudsepp (Sindi Linnaraamatukogu): ülevaade ERÜ lasteteeninduse toimkonna 2017. aasta tegevusest Raplas XV Üleriigilisel Lasteraamatukoguhoidjate päeval ja ERÜ aastakoosolekul

LISA 3. Raamatukogude ehitamine, renoveerimine, remondid

Raamatukogu nimi	Teostatud tööd (2018)
Jõõpre raamatukogu	Raamatukogu katuse parandustööd
Häädemeeste raamatukogu	Sanitaarremont
Metsküla raamatukogu	Katuse remont
Paikuse raamatukogu	Soetati kolm õhksoojuspumpa, et parendada raamatukogu ventilatsioonisüsteemi
Suigu raamatukogu	Maakütte rekonstrueerimine. Osa töödest lõpetamata.
Vahenurme	Raamatukogu ruumi sanitaarremont. Lae, seinte uste värvimine.
Pärnu Keskraamatukogu	Pärnu Keskraamatukogu III korruse põrandakatete vahetus; Rääma haruraamatukogu sanitaarremont; paigaldati trepitõstuk pääsuks rippsaali

LISA 4. Laste ja noorteüritused

Raamatukogu nimi	Ürituse nimi	Osavõtjate arv
Are raamatukogu	Raamatukogutunnid Mika Keränenist ja tema raamatutest 1.-9. klassile. Emakeelepäeva tähistamine. Kohtumine Mika Keräneniga	127
Are raamatukogu	Lugemismäng lastele „Suvelugemine 2018“	5
Are raamatukogu	„Nutikate murumäng“ - mälumängu korraldamine ja läbiviimine Are kooli laagris	120

Are raamatukogu	Algklassiõpilaste ettelugemispäev „Elas kord...” ja ettelugemisvõistlus	70
Aruvälja raamatukogu	Rootsi ja Lindgreni kangelased	28
Jõõpre raamatukogu	Luulekonkurss "Koidulauliku valgel" koostöös Jõõpre kooliga	54
Jõõpre raamatukogu	Päev raamatukogus, viktoriin, piknik (I kl.)	10
Kaisma raamatukogu	Luulekonkurss „Jõulud tulevad” (koos kooliga)	25
Kilingi-Nõmme raamatukogu	Kohtumine lastekirjanik Markus Saksatammega	100
Kõmsi raamatukogu	Raamatukogukoer käis külas (18 korda)	72
Libatse raamatukogu	Emakeele päev – murded ja ilus kodune keel, mäng: tunne loomi rahvapäraste nimedega	10
Libatse raamatukogu	„Su luuletus kõlas hästi” – luuletuste lugemise võistlus	10
Lihula raamatukogu	"Virtuaalsus versus reaalsus": kohtumine striimer Randar Luigega; kohtumine kirjanik Heli Künnapasega; projekti kokkuvõttev kohtumine ja arutelu teemal „Virtuaalsus versus reaalsus“	105
Lindi raamatukogu	Vanavanemate päev	24
Paikuse raamatukogu	Jutuvestjate konkurss	15
Paikuse raamatukogu	Igakuised temaatilised mõtterallid	48x8=384
Paikuse raamatukogu	Igakuised viktoriinid lasteajakirjade baasil	60
Paikuse raamatukogu	Iganädalased lugemispesa ringid algklassiõpilastele	15
Paikuse raamatukogu	Vanapaberi kogumise kampaania	570
Pärnjõe raamatukogu	Ettelugemispäev pühendatud Eno Raua 90. sünniaastapäevale. Mudimise-Sipsikute valmistamine	27
Pärnu- raamatukogu	Jaagupi lastekirjanikud Reeli Reinaus, Kerttu Soans ja Heiki Vilep	50

Sauga raamatukogu	Õõlugemine, külas käis kirjanik Reeli Reinaus	20
Sauga raamatukogu	Kohtumine Sass Hennoga	32
Sauga raamatukogu	Joonistuskonkurss „Eesti 200“ Sauga Põhikooli õpilastele	76
Sindi linnaraamatukogu	Osalemine Lugemiskoerte programmis „Lugemine käppa“	10
Suigu raamatukogu	Teraapiakoerad	30
Suigu raamatukogu	Pikk päev lasteaias „Pisikest puud jagamas“	40
Surju raamatukogu	Jõulueelne käsitöö näitus-müük „Teeme koos õpilastega head!“	42
Surju raamatukogu	Õpilaste korraldatud õpitoad raamatukogus: „Taaskasutusmaterjalidest jõulukaunistuste valmistamine“, „Piparkookide kaunistamine“	20
Treimani raamatukogu	Kohtumine lastekirjanik Markus Saksatammega	42
Tõstamaa raamatukogu	Nutivaba nädal 22.05 – 26.05. Mängisime erinevaid laua- ja seltskonnamänge	30
Urge raamatukogu	Rahvuslike ehete valmistamine	16
Uulu raamatukogu	Töötuba „Klounid hoos“	29
Varbla raamatukogu	Perepäev. Lapsed raamatutogus- eesti muinasjuttude ettelugemine ja joonistamine.	34
Virtsu raamatukogu	Vene rahvusliku kaltsunuku meisterdamine	9
Võiste raamatukogu	Kohtumine Marko Kalduri ja Valge Tähekiirega	14
Pärnu Keskraamatukogu	Koolivaheaja pusletalgud	45
Pärnu Keskraamatukogu	Kohtumine Kätlin Vainolaga	80
Pärnu Keskraamatukogu	Mürakarukool	310
Pärnu Keskraamatukogu	Karukäpaklubi	24
Pärnu Keskraamatukogu	Koolivaheaja töötoad	95
Pärnu Keskraamatukogu	Nutimängu tegemise töötuba	30

Pärnu Keskraamatukogu	Karude jututuba	36
Pärnu Keskraamatukogu	Jutupaunikud: huviring loomingulistele lastele	10
Pärnu Keskraamatukogu	Jutuvestmise päev märtsis	55
Pärnu Keskraamatukogu	Lugemiskoerad	240
Pärnu Keskraamatukogu	Suvmäng „Otsi Pärnu üles”	100
Pärnu Keskraamatukogu	Kohtumine Priit Põhjalaga	82
Pärnu Keskraamatukogu	Maakondlik ettelugemisvõistlus	45
Pärnu Keskraamatukogu	Hundilugude rääkimine lasteaialastele	55
Pärnu Keskraamatukogu	Põhjamaade nädala jututunnid algklassilastele	101
Pärnu Keskraamatukogu	Pärnu teraapia- ja lugemiskoerte avaüritus	35
Pärnu Keskraamatukogu	Lastekirjanike tuur: Kertu Soans, Reeli Reinaus, Heiki Vilep	85
Pärnu Keskraamatukogu	Eesti Vabariik 100 üritus vene keelt kõnelevatele lastele	80
Pärnu Keskraamatukogu	Jõululuuletuse kirjutamise töötuba	8
Pärnu Keskraamatukogu	Laste jõuluetendus kahel laupäeval	160
Pärnu Keskraamatukogu	Kirjandusmälumäng „Võrgus sündinud: luule ja lühiproosa sotsiaalvõrgustikes” (põhikooli vanem aste)	39
Pärnu Keskraamatukogu	„EV 100 - gümnaasiumiõpilased Eesti ajaloo pöördpunktides ja selle kajastus kirjanduses („Nimed marmortahvlil”, „Wikmani poisid”, „Musta pori näkku”)” (gümnaasiumiõpilased)	36
Pärnu Keskraamatukogu	Viljandi Jakobsoni kooli 7. klasside õppepäev raamatukogus	75
Pärnu Keskraamatukogu	Ülejõe Põhikooli kevadkontsert	56
Pärnu Keskraamatukogu	Nutimäng Pärnumaa 5. klassidele	72
Pärnu Keskraamatukogu	Autobahnspiel - Tallinna Goethe Instituudi poolt korraldatav saksa keelt ja kultuuri tutvustav mäng 5. klasside õpilastele	100

LISA 5. Raamatukoguteeninduse maakondliku koordineerimise ülesannete täitmine

Pärnu Keskraamatukogu komplekteerib ja töötleb raamatuid maakonna 37 raamatukogule ja peab arvestust riigi toetuse kasutamise üle. Raamatukogud saavad uusi raamatuid 2 korda kuus.

Haldusreformi tulemusel moodustunud Lääneranna valla 11 raamatukogust komplekteerivad 7 Läänemaalt lisandunud raamatukogu oma kogud ise. Nendes raamatukogudes on kasutusel raamatukoguprogramm RIKS. Maakonna keskraamatukoguna saame jälgida nendes raamatukogudes riigitoetuse sihipärast kasutamist. Ülejäänud valla raamatukogud kasutavad URRAM-it.

Pärnumaal on seni hästi toimiv raamatukoguvõrk. Ühinemislepingute põhjal jätkavad tööd kõik praegu tegutsevad raamatukogud. Sagenenud on valdade ametnike pöördumised keskraamatukogu poole, et konsulteerida eesolevate reformide osas. Pärnu Keskraamatukogu spetsialistid nõustavad uute valdade juhte ja kultuuriametnikke raamatukoguvõrgu korrastamisel ja kaasajastamisel.

Pärnu Keskraamatukogu korraldas Pärnumaa raamatukoguhoidjatele koolitusi vajalikel erialastel ja üldharivatel teemadel ning silmaringi laiendamiseks kultuurireisi Vargamäele. Külastasime Türi raamatukogu, kus arutasime haldusreformiga kaasnevaid probleeme.

Pärnu Keskraamatukogu poolt korraldatud koolituspäevadega on raamatukoguhoidjad rahul. Neid hinnati sisukateks, harivateks ning silmaringi laiendavateks. Samas peeti oluliseks ka võimalust kolleegidega suhelda ja kogemusi vahetada. Eriti olulised on raamatukoguhoidjate omavahelised suhtlemised seoses haldusreformiga toimunud muutustega.

Vajalik on tihe koostöö raamatukoguhoidjate ja vallaametnikega, et põhjalikult analüüsida raamatukogude olevikku ja tulevikku ja mitte teha ennatlikke otsuseid. Igal võimalusel oleme rõhutanud et raamatukoguhoidja peab olema nähtav ja vajalik kogukonnale, kes suudab lisaks põhitööle pakkuda mitmesuguseid erinevaid kogukonnale vajalikke teenuseid. Seni on kohapeal raamatukogudega arvestatud.

Raamatukogu saab olla teenuskeskuseks täites vallas avalike teenuste vahendaja rolli.